

RP 50/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, marktäktslagen, miljöskyddslagen och lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden.

Det föreslås att det i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning görs preciseringar i definitionerna samt i bestämmelserna som gäller kontaktmyndigheterna och de behöriga myndigheterna, de myndigheter som ska höras om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen samt förfarandet för internationellt hörande i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. I propositionen föreslås även att det i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och i bilagorna till den lagen görs tekniska ändringar.

Till marktäktslagen, miljöskyddslagen och lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden fogas enligt förslaget hänvisningsbestämmelser som gäller den nya bestämmelse om bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser som föreslås i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Dessutom föreslås att det i marktäktslagen tas in en bestämmelse om de personuppgiftsansvariga för datasystemet enligt marktäktslagen.

Genom de ändringar som görs i lagarna kompletteras genomförandet av direktivet om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt. Preciseringarna som görs i marktäktslagen säkerställer också att de krav enligt dataskyddsförordningen som gäller personuppgiftsansvariga uppfylls.

Lagarna avses träda i kraft den 1 oktober 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	4
2.1 Lagstiftningen om miljökonsekvensbedömning	4
2.2 Lagstiftning om skydd för personuppgifter.....	5
2.3 Övrig lagstiftning	7
2.4 Bedömning av nuläget.....	9
3 Målsättning	13
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	13
4.1 De viktigaste förslagen.....	13
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	14
5 Remissvar	15
6 Specialmotivering.....	17
6.1 Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.....	17
6.2 Marktäktslagen.....	22
6.3 Miljöskyddslagen	25
6.4 Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden.....	25
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	26
8 Ikraftträdande.....	26
9 Förhållande till andra propositioner.....	26
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	26
10.1 Grundläggande rättighet till miljön.....	26
10.2 Skydd för personuppgifter.....	27
LAGFÖRSLAG	29
Lag om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.....	29
Lag om ändring av marktäktslagen	33
Lag om ändring av 212 § i miljöskyddslagen	34
Lag om ändring av 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden.....	35
BILAGA	36
PARALLELLEXT	36
Lag om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.....	36
Lag om ändring av marktäktslagen	42
Lag om ändring av 212 § i miljöskyddslagen	43
Lag om ändring av 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden.....	44

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I syfte att komplettera genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (ändrat genom direktiv 2014/52/EU, nedan MKB-direktivet) föreslås det ändringar i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017, nedan MKB-lagen), marktäktslagen (555/1981), miljöskyddslagen (527/2014) och lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden (764/2019). Marktäktslagen behöver dessutom justeras för att uppfylla vissa krav som gäller personuppgiftsansvariga enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (nedan den allmänna dataskyddsförordningen).

Den 28 november 2019 mottog Finland en formell underrättelse (ärendenummer 2019/2290) från Europeiska kommissionen gällande genomförandet av MKB-direktivet i Fastlandsfinland och på Åland. Kommissionen anser att flera av bestämmelserna i direktivet inte har genomförts på behörigt sätt. Enligt kommissionen gäller bristerna bland annat fastställandet av tillämpningsområdet för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-förfarandet), beaktandet av resultaten av MKB-förfarandet i tillståndsförfarandena samt frågor som gäller motiveringen av beslut och rätten att söka ändring.

Miljöministeriet har för behandlingen av den formella underrättelsen för mandatperioden 1.7.2020–31.12.2021 tillsatt en samarbetsgrupp där det utöver företrädare för miljöministeriet även finns företrädare för justitieministeriet, kommunikationsministeriet och arbets- och näringsministeriet. Samarbetsgruppen tillsattes för att samordna den komplettering av genomförandet av MKB-direktivet som ska göras till följd av den formella underrättelsen. Information om samarbetsgruppens verksamhet finns tillgänglig på ministeriets webbsidor med identifieringskod YM034:00/2020.

En del av kommissionens anmärkningar är av teknisk karaktär och gäller detaljerna i genomförandet av bestämmelserna i direktivet. En stor del av de brister som kommissionen påtalar gäller genomförandet av de krav som fastställts för tillståndsförfarandena enligt MKB-direktivet. Bestämmelser om tillståndsförfarandena för projekt som omfattas av MKB-lagens tillämpningsområde finns i Finland i sektorspecifika författningar om tillstånd, av vilka en del hör till andra ministeriers än miljöministeriets verksamhetsområde. Respektive ministerium bereder de lagstiftningsändringar som gäller dess eget verksamhetsområde, och således behandlas de inte i denna proposition.

Finland meddelade i sitt svar som lämnades den 24 mars 2020 att Fastlandsfinland och Åland kommer att komplettera sin lagstiftning för att precisera genomförandet av bestämmelserna i MKB-direktivet. Lagstiftningsändringarna bereds på så sätt att ändringarna träder i kraft i sin helhet under 2021.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde finns det flera författningar som gäller behandling av personuppgifter och där behandlingen omfattas av den allmänna dataskyddsförordningens tillämpningsområde. För att kraven enligt den allmänna dataskyddsförordningen ska uppfyllas behöver det i marktäktslagen göras en precisering som gäller personuppgiftsansvariga.

1.2 Beredning

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Bakgrundsmaterialet till regeringens proposition finns tillgängligt på ministeriets webbsidor med identifieringskod YM028:00/2020.

Innehållet i regeringens proposition har också behandlats i den samarbetsgrupp som tillsatts för att samordna den formella underrättelsen.

Utkastet till regeringens proposition var på remiss i tjänsten utlåtande.fi under tiden 18.11.2020–8.1.2021. Utlåtande om utkastet till regeringens proposition begärdes av 82 re-missinstanser, till vilka hörde de övriga ministerierna, ämbetsverk inom statsförvaltningen, landskapsförbunden, kommunförbundet, domstolar, universitet, miljöorganisationer samt intressebevakningsorganisationer, föreningar och företag i anslutning till förfarandet vid miljö-konsekvensbedömning. Utkastet som varit på remiss omfattade förslag till ändring av MKB-lagen och marktäktlagen. Förslagen som gäller miljöskyddslagen och lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden har tagits in i utkastet till regeringens proposition efter remissbehandlingen.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Lagstiftningen om miljökonsekvensbedömning

MKB-direktivet

Bestämmelser om miljökonsekvensbedömning har i Europeiska unionen ursprungligen utfärdats 1985 genom rådets direktiv 85/337/EEG om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt. I EU-länderna blev detta lagstiftning den 3 juli 1988. Direktivet har ändrats tre gånger, det vill säga 1997, 2003 och 2009 (rådets direktiv 97/11/EG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG och 2009/31/EG). Det ursprungliga direktivet samt ändringarna kodifierades till ett direktiv på så sätt att ett nytt MKB-direktiv antogs 2011, och detta direktiv har tillämpats sedan den 17 februari 2012. MKB-direktivet ändrades igen 2014 genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU. Direktivet skulle införlivas i EU-ländernas lagstiftning före den 16 maj 2017.

I MKB-direktivet utfärdas bestämmelser om MKB-förfarandet genom vilket det säkerställs att projekt som kan antas medföra betydande miljöpåverkan (miljökonsekvenser) bedöms innan de godkänns. I bilagorna I och II till direktivet förtecknas de projekt som miljökonsekvensbedömningen gäller. På projekt enligt bilaga I till direktivet tillämpas alltid MKB-förfarandet. Projekt enligt bilaga II ska underställas MKB-förfarandet, om de kan antas medföra betydande miljökonsekvenser. En medlemsstat ska antingen genom en utredning från fall till fall eller genom att fastställa gränsvärden eller urvalsgrunder bestämma om det ska göras en miljökonsekvensbedömning av ett projekt. I Finland görs detta genom ett myndighetsbeslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall.

Esbokonventionen

Bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser regleras av FN:s ekonomiska kommission för Europas konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (E/ECE/1259, Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, Espoo Convention, nedan Esbokonvention-en). De stater som är parter i Esbokonventionen har rätt att delta i ett pågående förfarande vid miljökonsekvensbedömning i en

annan stat, om de miljökonsekvenser som det projekt som bedöms medför riktar sig mot staten i fråga.

Esbokonventionen ingicks 1991. I den fastställs förfarandena för bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser. Finland ratificerade konventionen 1995, och konventionen sattes i kraft genom en förordning om ikraftträdande av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 67/1997). Esbokonventionen ändrades 2004. Dessa ändringar sattes i Finland i kraft 2017 genom statsrådets förordning om ändring av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 81/2017).

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

MKB-direktivet genomfördes i den nationella lagstiftningen den 1 september 1994 genom lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) samt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (792/1994). I och med totalreformen av MKB-lagstiftningen stiftades det en ny MKB-lag (252/2017). Samtidigt införlivades i den nationella lagstiftningen de ändringar som direktiv 2014/52/EU om ändring av MKB-direktivet förutsatte. Den nya MKB-lagen trädde i kraft den 16 maj 2017, varvid den upphävde den lag som trädde i kraft 1994. I samband med detta reviderades också MKB-förordningen (277/2017, nedan MKB-förordningen).

I MKB-lagen och MKB-förordningen finns bestämmelser om definitionerna i anslutning till MKB-förfarandet, faserna i MKB-förfarandet och de därmed anslutna förfarandekraven samt tidsfristerna, de handlingar som produceras vid MKB-förfarandet och kraven på innehållet i dem, de olika aktörernas roller och skyldigheter. De innehåller också bestämmelser om tillståndsförfarandena.

MKB-direktivet har i Finland genomförts utöver genom MKB-lagstiftningen också genom markanvändnings- och bygglagen (132/1999), markanvändnings- och byggförordningen (895/1999), naturvårdslagen (1096/1996) samt i fråga om förpliktelser som gäller tillståndsförfaranden genom sektorspecifika författningar. Dessa är miljöskyddslagen (527/2014) och statsrådets förordning om miljöskydd (713/2014), vattenlagen (587/2011) och statsrådets förordning om vattenhushållningsärenden (1560/2011), markanvändnings- och bygglagen och markanvändnings- och byggförordningen, marktäktlagen och statsrådets förordning om marktäkt (926/2005), gruvlagen (621/2011) och statsrådets förordning om gruvdrift (391/2012), kärnenergilagen (990/1987) och kärnenergiförordningen (161/1988), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) och statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015), lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005), banlagen (110/2007), luftfarts-lagen (864/2014), lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) och lagen om inlösningsstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön (768/2004).

2.2 Lagstiftning om skydd för personuppgifter

Den allmänna dataskyddsförordningen

I den allmänna dataskyddsförordningen fastställs bestämmelser om skydd för fysiska personer vid behandlingen av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter. Förordningens syfte är att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd för personuppgifter.

De centrala begreppen i den allmänna dataskyddsförordningen definieras i artikel 4 i den förordningen. Med behandling av personuppgifter avses enligt artikel 4.2 i förordningen en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej. Sådana åtgärder kan vara till exempel insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring av uppgifter. Enligt artikel 6.1 c i förordningen är behandling av personuppgifter laglig om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Bestämmelser om grunden för behandlingen ska då finnas i lagstiftningen, och syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden för behandlingen. Den rättsliga grunden för behandlingen kan innehålla särskilda bestämmelser om bland annat de sammanslutningar till vilka och de syfte för vilka personuppgifter kan lämnas ut. Medlemsstaternas lagstiftning ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

En definition av register finns i artikel 4.6 i förordningen. Enligt den punkten avses med register en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgänglig enligt särskilda kriterier, oavsett om samlingen är centraliserad, decentraliserad eller spridd på grundval av funktionella eller geografiska förhållanden. I personuppgiftsdirektivet användes i stället för register begreppet register med personuppgifter (register). I den nya förordningen har termen dock ändrats så att den är mera teknikneutral. Med personuppgiftsansvarig avses enligt artikel 4.7 en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt. Det kan dock inte göras avvikelser från begreppet personuppgiftsansvarig genom att föreskriva att en personuppgiftsansvarig är en aktör som med beaktande av aktörens faktiska bestämmande inflytande i fråga om ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter inte kan anses vara en personuppgiftsansvarig enligt den allmänna dataskyddsförordningen.

Dataskyddslagen

Dataskyddslagen (1050/2018), som trädde i kraft vid ingången av 2019, kompletterar och preciserar den allmänna dataskyddsförordningen och dess nationella tillämpning. Lagen tillämpas i enlighet med tillämpningsområdet i artikel 2 i den allmänna dataskyddsförordningen. Dessutom tillämpas lagen i samband med verksamhet som avses i artikel 2.2 a och b, om intena något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Lagen tillämpas inte på riksdagsarbetet eller på sådan behandling av personuppgifter som regleras i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018). Lagen är till sin karaktär en allmän lag, från vilken man kan avvika genom speciallagstiftning inom ramen för den prövning marginal som ges i den allmänna dataskyddsförordningen.

Lagens 28 § innehåller en bestämmelse om tillämpning av offentlighetsprincipen vid behandling av personuppgifter. Enligt den paragrafen tillämpas på rätten att få uppgifter ur myndigheternas personregister och på annat utlämnande av personuppgifter ur dessa personregister vad som föreskrivs om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Offentlighetslagen

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan offentlighetslagen) är en allmän lag som gäller myndighetshandlingars offentlighet och som trädde i kraft den 1 december 1999. I den lagen föreskrivs det om rätten att ta del av myndigheternas offentliga handlingar,

RP 50/2021 rd

om handlingssekretess samt andra för skyddande av allmänna och enskilda intressen nödvändiga begränsningar av rätten att ta del av en handling. Genom offentlighetslagen preciseras den offentlighetsprincip som det föreskrivs om i 12 § 2 mom. i grundlagen. Myndighetshandlingar är i princip offentliga, om inte något annat föreskrivs. Bestämmelser om undantag i fråga om handlingars offentlighet kan utfärdas genom antingen offentlighetslagen eller speciallagstiftning.

Utgångspunkten är att myndighetshandlingars offentlighet också gäller handlingar som innehåller personuppgifter. I 16 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs det dock särskilt om hur uppgifter ur en myndighets personregister får lämnas ut. Enligt bestämmelsen får personuppgifter ur en myndighets personregister, om inte något annat särskilt bestäms i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form, om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. För direktmarknadsföring och för opinions- eller marknadsundersökningar får personuppgifter dock lämnas ut med stöd av momentet endast om det särskilt föreskrivs eller om den registrerade har samtyckt till detta. När en myndighet överväger att lämna ut personuppgifter ska den alltså bedöma om mottagaren av uppgifterna har en sådan grund för behandlingen av uppgifterna som avses i den gällande lagstiftningen eller om den registrerade särskilt har gett sitt samtycke till utlämnandet.

Många personuppgifter är också sekretessbelagda med stöd av 24 § i offentlighetslagen. I 1 mom. 23–32 punkten i den paragrafen anges de uppgifter som är sekretessbelagda för att trygga skyddet för privatlivet. Sådana uppgifter är bland annat kontaktuppgifter som en person begärt ska hållas hemliga, uppgifter om en persons politiska övertygelse eller uppgifter om åsikter som personen har uttalat privat samt uppgifter om fritidssysselsättningar och familjeliv.

2.3 Övrig lagstiftning

Marktäktslagen

Syftet med marktäcktslagen är att täktverksamhet ordnas på ett sätt som stöder en hållbar utveckling av miljön. Syftet är att trygga tillgången till substanser och också det grundvatten som förekommer i marksubstansformationerna såväl när det gäller kvantitet som kvalitet utan att naturens mångfald äventyras. Marktäcktslagen tillämpas på tagande av sten, grus, sand, lera och mull för bortforsling eller för lagring eller förädling på platsen. Marktäcktslagen gäller inte täktverksamhet som baserar sig på gruvlagen eller tagande och nyttjande av substanser som lösgjorts i samband med byggande, då åtgärden grundar sig på ett tillstånd av en myndighet eller en plan som godkänts av en myndighet. Lagen gäller inte heller tagande av substanser på vattenområde, om det kräver tillstånd enligt vattenlagen. Vid täktverksamhet ska dessutom bestämmelserna i andra lagar följas.

Täktverksamhet regleras genom det tillståndsförfarande som avses i marktäcktslagen. Tillstånd behövs inte, om substanser tas för eget sedvanligt bruk till husbehov för boende eller för jord- och skogsbruk. Tillstånd för täktverksamhet söks genom en skriftlig ansökan till kommunens behöriga myndighet. I tillståndsansökan ska de viktigaste uppgifterna om tillståndssökanden och om täktverksamheten uppges. Till ansökan fogas vid behov en så kallad Natura-bedömning enligt 65 § i naturvårdslagen. Också myndighetsutlåtanden samt uppgifter om hörande av grannar och andra aktörer ska fogas till ansökan.

Bestämmelser om beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsansökan och tillståndet finns i 5 § 3 mom. och 6 § 3 mom. i marktäcktslagen. Enligt 5 § 3 mom. i marktäcktslagen ska

till en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt MKB-lagen fogas en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats. I 6 § 3 mom. i marktäktslagen anges att om MKB-lagen tillämpas på projektet, ska av tillståndsbeslutet framgå hur miljökonsekvensbedömningen enligt den lagen har beaktats. Det ovannämnda momentet innehåller en hänvisning till 4 kap. i MKB-lagen.

I 23 b § i marktäktslagen föreskrivs det om ett datasystem som upprätthålls för ordnandet av uppföljningen av marktäkt och dess verkningar (nedan *NOTTO-systemet*). NOTTO-systemet innehåller de viktigaste uppgifterna om marktäktstillstånd enligt marktäktslagen samt uppgifter om mängden och kvaliteten på tagna marksubstanser. Marktäktstillstånden innehåller personuppgifter, bland annat tillståndshavarens namn- och kontaktuppgifter samt lokaliseringssuppgifter om täktplatserna, som kan betraktas som personuppgifter när fastighetsägaren är en fysisk person. Marktäktstillstånd kan innehålla sådana sekretessbelagda uppgifter som avses i offentlighetslagen i form av till exempel i 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen avsedda uppgifter om en privat företagshemlighet. Av de uppgifter som är sekretessbelagda för att trygga skyddet för privatlivet och som avses i 24 § 1 mom. 23–32 punkten i offentlighetslagen kan marktäktstillstånd i vissa fall innehålla uppgifter om kontaktuppgifter som en person begärt ska hållas hemliga.

En tillstånds- och tillsynsmyndigheter som avses i marktäktslagen har trots sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen rätt att avgiftsfritt få tillgång till de uppgifter i NOTTO-systemet som de behöver för tillsynen och uppföljningen. I 23 b § i marktäktslagen föreskrivs det om behandling av personuppgifter i NOTTO-systemet, och enligt den paragrafen ska personuppgiftslagen (523/1999) iaktas vid behandlingen.

NOTTO-systemet förvaltas av närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Finlands miljöcentral, som beställer det tekniska underhållet av systemet av närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (nedan *utvecklings- och förvaltningscentret*). Till NOTTO-systemet an knyter också Finlands miljöcentrals öppna karttjänst ”Maa-ainestenottoluvat ja kiviainesvarannot” (Marktäktstillstånd och reserver av stenmaterial), som inte innehåller personuppgifter.

Miljöskyddslagen

Miljöskyddslagen är en allmän lag som gäller förebyggande av förorening av miljön. Lagen tillämpas på industriell och annan verksamhet som orsakar eller kan orsaka förorening av miljön. Lagen tillämpas också på verksamhet som ger upphov till avfall och på behandling av avfall. Lagen tillämpas inte på verksamhet som avses i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) eller i havsskyddslagen (1415/1994). Lagen tillämpas inte heller på förebyggande av skadeverkningar orsakade av strålning till den del det bestäms om detta i kärnenergilagen (990/1987) eller strålsäkerhetslagen (859/2018). Tillämpningen på verksamhet inom försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet är begränsad.

I 212 § i miljöskyddslagen finns bestämmelser om förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall. I paragrafens 1 mom. fastställs det att om verksamheten vid en direktivanläggning eller vid en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser i en annan av Europeiska unionens medlemsstater ska den statliga miljö tillståndsmyndigheten för kännedom sända miljö tillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande uppgifter enligt bilaga IV till industriutsläpps direktivet till denna stat samtidigt som information om tillståndsansökan lämnas och hörande sker enligt

5 kap. Samma informationsförfarande ska enligt momentet också iaktas på begäran av en medlemsstat där verksamheten i fråga sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser. Miljöministeriet ska vid behov förhandla med den behöriga myndigheten i den andra staten innan tillståndsärendet avgörs i syfte att säkerställa att miljötillståndsansökan med tillhörande uppgifter enligt bilaga IV till industriutsläppsdirektivet hålls tillgängliga för allmänheten i den andra staten en lämplig tid för framförande av eventuella anmärkningar. Enligt paragrafens 2 mom. ska den statliga miljötillståndsmyndigheten när den avgör tillståndsärendet beakta de anmärkningar som baserar sig på hörande enligt 1 mom. Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska enligt paragrafens 3 mom. underrätta den stat som hörts i enlighet med 1 mom. om miljötillståndsbeslutet och skicka de uppgifter som avses i artikel 24.2 i industriutsläppsdirektivet till staten i fråga.

Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden

Syftet med lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden är att samordna och påskynda tillståndsförfarandena för projekt som påverkar miljön. Lagen tillämpas enligt 2 § på behandlingen av tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen, vattenlagen (587/2011), marktäktslagen, gruvlagen (621/2011), naturvårdslagen (1096/1996), markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005). I lagens 3 § föreskrivs det om tillståndsförfaranden som kan samordnas. Samordnande myndighet är enligt lagens 5 § regionförvaltningsverket eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Enligt lagens 4 § ska vid behandlingen av ett tillståndsärende utöver lagen i fråga iaktas också det som föreskrivs i de lagar som nämns i 2 §.

2.4 Bedömning av nuläget

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Definitioner

I 2 § i den gällande MKB-lagen anges de centrala definitionerna i lagen, och de är miljökonsekvenser, förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, program för miljökonsekvensbedömning, miljökonsekvensbeskrivning, projektansvarig, kontaktkommission, deltagande, motiverad slutsats och tillstånd. Paragrafen i fråga innehåller ingen definition av projekt. Enligt artikel 1.2 a i MKB-direktivet avses med projekt utförande av byggnads- eller anläggningsarbeten eller andra installationer eller arbeten samt andra ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet, inklusive mineralutvinning. I tolkningen enligt den nationella MKB-lagstiftningen tolkas projekt till stor del på samma sätt som i definitionen enligt MKB-direktivet.

Europeiska unionens domstol har tolkat MKB-direktivets tillämpningsområde i vid bemärkelse och har under de senaste åren meddelat flera avgöranden där den centrala frågan har varit vad som ska tolkas som projekt. I sin tidigare rättspraxis (bland annat mål C-2/07, C-275/09 och C-121/11) har Europeiska unionens domstol ansett att för att det ska vara fråga om ett projekt enligt MKB-direktivet ska till ett projekt höra arbeten eller ingrepp genom vilka de fysiska förhållandena på en plats ändras. Domstolen har ansett att enbart förnyande eller ändring av tillstånd som gäller verksamheten inte innebär en fysisk förändring av förhållandena i området, varvid MKB-direktivet inte tillämpas på dessa. I mål C-411/17 ansåg domstolen att stiftandet av en lag om att den industriella elproduktionen ska återupptas vid ett kärnkraftverk som för närvarande inte är i drift, samt om att slutdatumet för stängningen av och upphörandet av industriell verksamhet vid ett kärnkraftverk som är i drift skjuts upp uppfyllde definitionen av projekt enligt MKB-direktivet. Domstolens ståndpunkt baserade sig på att det inte enbart var

RP 50/2021 rd

fråga om nystart av en anläggning som inte är i drift och förlängning av en anläggnings livslängd utan till helheten hörde sådana moderniseringsarbeten av kärnkraftverken som var ägnade att påverka de fysiska förhållandena på platsen i den mening som avses i Europeiska unionens domstols rättspraxis.

Att den gällande MKB-lagen inte innehåller en definition av projekt är inte den bästa lösningen i ljuset av genomförandet av MKB-direktivet och det nuvarande rättsläget. Definitionen av projekt och tolkningen av den har en central ställning till exempel när en myndighet ska fatta beslut om tillämpning av bedömningsförfarandet i enskilda fall.

Arbets- och näringsministeriets myndighetsuppgifter enligt MKB-lagen

Enligt den gällande MKB-lagen är arbets- och näringsministeriet kontaktmyndighet och behörig myndighet att fatta beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall i projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen. Med kärnanläggning avses enligt 3 § 1 mom. 5 punkten i kärnenergilagen anläggningar för utvinning av kärnenergi, forskningsreaktorer medräknade, anläggningar för slutförvaring av kärnavfall i stor skala samt anläggningar som brukas för tillverkning, produktion, användning, behandling eller lagring av kärnämne eller kärnavfall i stor skala. Kärnenergilagen inbegriper dock utöver kärnanläggningar även andra projekt.

Den nuvarande noggranna avgränsningen till enbart projekt som gäller kärnanläggningar har i praktiken medfört situationer där det har varit oklart om arbets- och näringsministeriet kan vara kontaktmyndighet eller behörig myndighet vid beslutsfattande i enskilda fall i sådana projekt enligt kärnenergilagen som inte är kärnanläggningar enligt kärnenergilagen.

Kärnenergilagen är en lag som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Ministeriet ansvarar för utvecklandet av kärnenergilagstiftningen, bereder tillståndsbeslut och styr planeringen och genomförandet av kärnavfallshanteringen. Ministeriet har som den högsta aktören inom kärnenergiindustrin den bästa sakkunskapen att vara kontaktmyndighet och behörig myndighet vid beslutsfattande i enskilda fall också i andra projekt som gäller anläggningar enligt kärnenergilagen än enbart i projekt som gäller kärnanläggningar. Det är därför behövligt att ändra meningen i 10 § och ordalydelsen i 11 § 3 mom. i MKB-lagen ses över.

Myndigheter som ska höras om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen

I 17 § i den gällande MKB-lagen föreskrivs det om hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning och i 20 § om hörande om miljökonsekvensbeskrivningen. Kontaktmyndigheten ska se till att behövliga utlåtanden om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter. I dessa bestämmelser anges det dock med undantag för kommunerna inom projektets influensområde inte vilka myndigheter som ska höras. Praxis har dock varit att kontaktmyndigheten i mycket stor utsträckning hör olika myndigheter i samband med MKB-förfarandet.

I artikel 6.1 i MKB-direktivet fastställs det att de myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar eller sin lokala och regionala behörighet kan antas bli berörda av ett projekt ska ges möjlighet att yttra sig över de uppgifter som lämnas av exploatören (den som genomför projektet) och över ansökan om tillstånd. I detta syfte ska medlemsstaterna enligt artikeln utse de myndigheter som ska höras, antingen genom allmänna föreskrifter eller från fall till fall. Den gällande MKB-lagens 17 § motsvarar inte kraven i den artikeln, eftersom de myndigheter som

RP 50/2021 rd

ska höras inte anges i paragrafen. Bestämmelsen ska preciseras till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

Förfarandet för internationellt hörande

I 5 kap. i MKB-lagen föreskrivs det om bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser. Kapitlet innehåller bestämmelser om internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion samt om projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion. I enlighet med 29 § i MKB-lagen ska den andra staten sändas en underrättelse om projektet med programmet för miljökonsekvensbedömning och behövliga översättningar. Bestämmelser om de uppgifter som underrättelsen ska innehålla finns i paragrafens 2 mom.

Enligt artikel 7.2 i MKB-direktivet ska den medlemsstat på vars territorium projektet är avsett att utföras till den utsatta medlemsstaten översända de uppgifter som ska lämnas i enlighet med artikel 6.2 och göras tillgängliga i enlighet med artikel 6.3 a och b.

Artikel 6.2 i MKB-direktivet innehåller en förteckning över frågor som allmänheten ska informeras om. Förteckningen inbegriper bland annat ansökan om tillstånd (artikel 6.2 a). Den gällande MKB-lagen täcker inte helt och hållet kraven enligt artikel 7.2 i MKB-direktivet, eftersom lagen inte inbegriper en skyldighet att sända den andra medlemsstaten den i artikel 6.2 a i direktivet nämnda ansökan om tillstånd som gäller projektet.

MKB-direktivets artikel 6.3 innehåller en förteckning över de uppgifter som den berörda allmänheten ska få tillgång till. Enligt artikel 6.3 a ska tillgång ges till all information om projektet som har samlats in i enlighet med artikel 5 i MKB-direktivet och enligt artikel 6.3 b ska tillgång ges till de viktigaste rapporter och utlåtanden som har lämnats till myndigheterna vid den tidpunkt då den berörda allmänheten informeras om MKB-projektet i enlighet med artikel 6.2 i direktivet. Genom artikel 6.3 b i direktivet har förpliktelserna i Århuskonventionen genomförts. I genomförandeguiden för Århuskonventionen (*The Aarhus Convention: An Implementation Guide*, United Nations Economic Commission for Europe; Second edition, 2014, p. 153) används termen ”rapporter och utlåtanden” (eng. *reports and advice*) så att den i stor utsträckning omfattar olika produktioner som lämnas till en myndighet och som kan lämnas av konsulter, andra myndigheter, sakkunnigorgan eller allmänheten. Dessa rapporter och utlåtanden kan vara till exempel undersökningar, kostnads-nyttanalyser, tekniska eller vetenskapliga rapporter samt bedömningar av sociala konsekvenser eller hälsokonsekvenser. Rapporterna och utlåtandena bör omfatta också myndigheters yttranden och åsikter som har lämnats för att bedöma kvaliteten på dokument om miljökonsekvensbedömningen.

I samband med MKB-lagen är tolkningen av ovannämnda rapporter och utlåtanden avser de yttranden som myndigheterna har gett i saken och den berörda allmänhetens åsikter samt MKB-kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning och motiverade slutsats, vilka innehåller ett sammandrag av de ovannämnda yttrandena och åsikterna. MKB-lagen täcker inte helt och hållet kraven enligt artikel 7.2 i MKB-direktivet, eftersom lagen inte inbegriper en skyldighet att sända kontaktmyndighetens i artikel 6.3 b i direktivet avsedda utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning och motiverade slutsats till den andra medlemsstaten.

Bilagorna till MKB-lagen

I bilaga 1 till MKB-lagen (nedan *projektförteckningen*) räknas de projekt upp som alltid förutsätter ett MKB-förfarande. Projektförteckningens 5 punkt underpunkt a innehåller (skogsindustrins) massfabriker. Punkten baserar sig på punkt 18 led a i bilaga I till MKB-direktivet, och det ledet gäller industriella anläggningar för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material. Motsvarande punkt i MKB-lagen överensstämmer till sin ordalydelse inte med ledet i MKB-direktivet, och därför ska ordalydelsen i MKB-lagen preciseras till denna del.

Bilaga 2 till MKB-lagen innehåller faktorer som används vid beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning på ett projekt som avses i 3 § 2 mom. i MKB-lagen (tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall). Den baserar sig på bilaga III till MKB-direktivet. En del av kraven i bilaga III till MKB-direktivet ingår dock i 2 § i MKB-förordningen. Med tanke på beslutsfattandet i enskilda fall är det tydligare, om de faktorer som direktivet förutsätter och som används vid beslutsfattandet finns i samma bilaga.

Den gällande MKB-lagen innehåller ingen hänvisning till bilaga II till MKB-direktivet, vilken innehåller de projekt som ska bli föremål för ett MKB-förfarande, om de kan antas medföra betydande miljökonsekvenser. Nationellt kan vilket som helst projekt förutsätta ett MKB-förfarande om projektet medför betydande miljökonsekvenser och således också omfatta projekt enligt bilaga II till MKB-direktivet. Kopplingen till bilaga II till MKB-direktivet är dock inte helt klar.

Marktäktslagen

Marktäktslagen är en av de sektorspecifika författningar som ska tillämpas på tillståndsförfarandena för projekt som omfattas av MKB-lagens tillämpningsområde. Marktäktslagen innehåller inga bestämmelser med tanke på de situationer där ett marktäktprojekt kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser. Till denna del uppfyller marktäktslagen inte kraven enligt MKB-direktivet.

I 23 b § i marktäktslagen föreskrivs det om ett datasystem som upprätthålls för ordnandet av uppföljningen av marktäkt och dess verkningar, det vill säga NOTTO-systemet. Systemet innehåller de viktigaste uppgifterna om marktäktstillstånd enligt marktäktslagen samt uppgifter om mängden och kvaliteten på tagna marksubstanser. I marktäktstillstånd ingår uppgifter som klassificeras som personuppgifter. Det behöver i paragrafen i fråga föreskrivas om personuppgiftsansvariga enligt den allmänna dataskyddsförordningen, vilka ansvarar för beslutsfattandet om behandlingen av personuppgifter. I paragrafen behöver också hänvisningen till den upphävda personuppgiftslagen korrigeras.

Miljöskyddslagen

Miljöskyddslagen är en av de sektorspecifika författningar som ska tillämpas på tillståndsförfarandena för projekt som omfattas av MKB-lagens tillämpningsområde. Lagens 212 § innehåller bestämmelser om förfarandet för internationellt hörande när verksamheten vid en direktivanläggning eller vid en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser i en annan av Europeiska unionens medlemsstater. Eftersom ett MKB-förfarande kan förutsättas också av andra än direktivanläggningar eller deponier för utvinningsavfall som medför risk för storolycka, omfattar bestämmelsen inte alla projekt på vilka MKB-lagen och MKB-direktivet tillämpas. Till denna del uppfyller miljöskyddslagen inte kraven enligt MKB-direktivet.

Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden

Syftet med lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden är att samordna och påskynda tillståndsförfarandena för projekt som påverkar miljön. Lagen innehåller inga bestämmelser med tanke på de situationer där det i ett projekt som omfattas av lagens tillämpningsområde ordnas ett internationellt förfarande som avses i 5 kap. i MKB-lagen, och där en samordnande myndighet ska svara för uppgifter i anslutning till det internationella förfarandet. Eftersom också projekt som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden kan ha gränsöverskridande konsekvenser, uppfyller lagen till denna del inte kraven enligt MKB-direktivet.

3 Målsättning

Syftet med regeringens proposition är att komplettera genomförandet av MKB-direktivet i den nationella lagstiftningen samt att göra vissa tekniska preciseringar i MKB-lagen. Propositionen syftar till att främja beaktandet av miljökonsekvensbedömningen vid planeringen av och beslutsfattandet om projekt som förutsätter miljökonsekvensbedömning.

Dessutom är målet med propositionen att göra de ändringar i marktäktslagen som föranleds av den allmänna dataskyddsförordningen och ändringarna i den nationella lagstiftningen om skydd för personuppgifter.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreslås ändringar för att komplettera genomförandet av MKB-direktivet.

I MKB-lagen görs kompletteringar av definitionerna i lagen samt av de myndigheter som ska höras om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen. Dessutom görs det ändringar i bestämmelserna om kontaktmyndighet och behörig myndighet samt bestämmelserna om internationellt hörande. I propositionen föreslås det att 2, 3, 5, 10, 11, 17, 20, 26, 29 och 38 § i MKB-lagen ändras samt att en ny 29 a § tas in i lagen. I bilagorna 1 och 2 till MKB-lagen görs tekniska ändringar så att de bättre motsvarar MKB-direktivet. De ändringar som föreslås i 2, 3, 17, 26 och 29 § i MKB-lagen och i bilagorna 1 och 2 till den samt förslaget att det i lagen ska tas in en ny 29 a § genomförs till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse. De andra ändringar som föreslås baserar sig på de ändringsbehov som identifierats i praktiken.

Det föreslås att till 13 och 19 § i marktäktslagen fogas hänvisningsbestämmelser till den nya 29 a § i MKB-lagen som föreslås i denna proposition med tanke på de situationer där ett marktäcksprojekt kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser och internationellt hörande ska genomföras i samband med förfarandet för bedömning av projektets miljökonsekvenser. Tillståndsmyndigheten ska i dessa situationer sända tillståndsansökan och beslutet om tillståndsärendet till miljöministeriet för sändande till den andra staten. Det föreslås att motsvarande hänvisningsbestämmelser även fogas till 212 § i miljöskyddslagen och 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden. Hänvisningsbestämmelserna tas in till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

Dessutom föreslås det att 23 b § i marktäktslagen ändras så att i paragrafens 4 momentet föreskrivs det om personuppgiftsansvariga enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Personuppgiftsansvariga är på samma sätt som i fråga om datasystemet enligt miljöskyddslagen de

som förvaltar datasystemen. De som förvaltar datasystemen ansvarar i praktiken för beslutsfattandet om behandlingen av personuppgifter. I paragrafens 3 mom. stryks samtidigt hänvisningen till den gamla personuppgiftslagen och i 4 mom. slopas rätten för miljöministeriet att komma överens om att någon annan sakkunniginrättning deltar i upprätthållandet av datasystemet. Ändringarna görs till följd av kraven i de allmänna författningar som gäller dataskydd och behandlingen av personuppgifter.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Konsekvenser för myndigheterna

De förslag som gäller MKB-lagen är i huvudsak lagtekniska preciseringar eller andra ändringar som inte just har någon inverkan på den gällande myndighetspraxisen.

Att de myndigheter som ska höras om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen nämns i MKB-lagen ändrar inte på gällande myndighetspraxis.

Att arbets- och näringsministeriets roll som kontaktmyndighet utvidgas också till andra projekt än projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen kan öka kontaktmyndighetsuppgifterna för arbets- och näringsministeriet när ministeriet ska leda MKB-förfarandena även för andra projekt än projekt som gäller kärnanläggningar. Att rollen som kontaktmyndighet utvidgas till också andra projekt än projekt som gäller kärnanläggningar säkerställer att MKB-kontaktmyndigheten har den bästa sakkunskapen och erfarenheten vid MKB-förfarandena för sådana projekt.

Genom propositionen ändras 29 § i MKB-lagen så att i fortsättningen ska också kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning samt den motiverade slutsatsen och behövliga översättningar sändas till miljöministeriet för sändande till den andra staten. Genom propositionen tas det i MKB-lagen in en ny 29 a § som innehåller en skyldighet för tillståndsmyndigheten att sända tillståndsansökan om ett MKB-projekt till miljöministeriet som sänder den till den andra medlemsstaten.

De nya skyldigheterna som gäller kontaktmyndigheter och tillståndsmyndigheter och som har samband med internationellt förfarande påverkar inte i betydande grad myndigheternas resurser, eftersom det genomförs i genomsnitt 1–3 sådana projekt per år. Fullgörande av skyldigheterna förutsätter dock samarbete mellan kontakt- och tillståndsmyndigheten och miljöministeriet. Den projektansvarige ansvarar för kostnaderna för översättningar av handlingar som ska sändas till den andra staten, och därför ansvarar myndigheterna inte för kostnaderna för översättningar.

De allmänna skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen som gäller de personuppgiftsansvariga myndigheterna för datasystemet enligt 23 b § i marktäktlagen kan anses ha en del konsekvenser för myndigheterna. Reformen av dataskyddslagstiftningen har dock redan i sig medfört nya skyldigheter för de organisationer som behandlar personuppgifter och ett behov av att se över organisationernas verksamhetssätt i fråga om behandlingen av personuppgifter. Till följd av ändringarna i verksamhetssätten har organisationerna orsakats konsekvenser som bland annat har hänfört sig till ökade resurs- och kompetensbehov. Dessa konsekvenser har dock aktualiserats redan i den fas när dataskyddslagstiftningen genomfördes, och denna proposition kan inte anses ha likadana konsekvenser för de aktörer som berörs av den.

Ekonomiska konsekvenser

RP 50/2021 rd

De nya skyldigheter att översätta handlingar som gäller förfarandet för internationellt hörande enligt MKB-lagen åläggs den projektansvarige i enlighet med principen den som orsakar kostnader betalar. Ändringen medför således merkostnader för den projektansvarige. De gäller endast stora projekt där utgifterna för översättningar inte har en betydande ställning i helheten av planeringskostnader. Det genomförs i genomsnitt 1–3 sådana projekt per år.

Miljökonsekvenser och samhällseliga konsekvenser

I fråga om de ändringar som görs i MKB-lagstiftningen kan propositionen anses ha positiva miljökonsekvenser och samhällseliga konsekvenser i och med att ändringarna förtydligar bestämmelserna som gäller tillämpningsområdet, myndigheternas befogenheter, hörandet och det internationella samarbetet. Att det föreskrivs om personuppgiftsansvaret för datasystemet enligt marktäktslagen kan anses ha positiva konsekvenser med tanke på rättsskyddet och skyddet för personuppgifter i fråga om de kunder inom miljöförvaltningen vars personuppgifter behandlas i datasystemet enligt marktäktslagen.

5 Remissvar

Utkastet till regeringens proposition var på remiss i tjänsten utlåtande.fi under tiden 18.11.2020–8.1.2021. Utkastet omfattade då förslag till ändring av MKB-lagen och marktäktslagen. Förslagen som gäller miljöskyddslagen och lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden har tagits in i utkastet till regeringens proposition efter remissbehandlingen. Dessa förslag till ändringar av bestämmelserna som tagits in i propositionen efter remissbehandlingen utgör dock endast tekniska hänvisningar till den nya paragraf som föreslås i MKB-lagen och som varit på remiss, varför det i fråga om dessa tillägg har ansetts att det inte behöver ordnas en ny remissbehandling.

Utlåtande om utkastet till proposition begärdes av 82 remissinstanser. Det kom in 45 yttranden om utkastet till proposition, och av remissinstanserna meddelade 20 att de inte har något att anmärka på propositionen eller att de inte yttrar sig. Yttranden lämnades av kommunikationsministeriet, justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, Strålsäkerhetscentralen, dataombudsmannens byrå, Museiverket, Sydskarelens förbund, Birkalands förbund, Helsingfors universitet, Mkb ry, Pelkosenniemen luonnonsuojeluyhdistys r.y., Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands Kommunförbund rf, Koillismaan vihreät ry, Kyyveden Osakunta, och två privatpersoner.

De föreslagna ändringarna ansågs i det yttranden som lämnats i huvudsak vara värda att understödja. I fråga om den definition av projekt som föreslogs i 1 § i MKB-lagen konstaterade Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland, Mkb ry och Koillismaan vihreät ry att definitionen medför att projekthelheten fortfarande är flertydig vad gäller vilka alla verksamheter inom samma område som omfattas av begreppet projekt. Miljöministeriet konstaterar att projekthelheten måste definieras från fall till fall, och att den inte på förhand kan definieras noggrant i lagstiftningen. Motiveringen till paragrafen har dock vid den fortsatta beredningen av propositionen omarbetats med avseende på definitionen av projekthelhet.

I fråga om den ändring som föreslogs i 10 § i MKB-lagen påpekade Strålsäkerhetscentralen att ändringen förutsätter en precisering så att kontaktmyndigheten framgår tydligt av paragrafen

också när det är fråga om verksamhet i anslutning till hantering, lagring eller slutförvaring av kärnavfall. Finlands Naturskyddsförbund ansåg att det är en bättre lösning att alla kontaktmyndighetens uppgifter koncentreras till miljöförvaltningen. Bestämmelsen har vid den fortsatta behandlingen ändrats till följd av det behov av precisering som Strålsäkerhetscentralen föreslog. När det gäller Finlands Naturskyddsförbunds synpunkt konstaterar miljöministeriet att arbets- och näringsministeriet sedan ikraftträdandet av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning från 1994 har varit den myndighet som bedömt hur betydande de sannolika konsekvenserna av byggandet av en kärnanläggning är och hur nödvändigt förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är, och att det inte anses ändamålsenligt att ändra på detta.

Den föreslagna ändring av 17 § i MKB-lagen som innebär att det anges vilka myndigheter som ska höras ansågs värd att understödja och överensstamma med etablerad praxis. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland fäste vad gäller motiveringen till bestämmelsen uppmärksamhet vid att det i fråga om ett projekt som genomgår ett MKB-förfarande inte alltid under MKB-förfarandet är känt vilka alla tillstånd som projektet i framtiden kommer att förutsätta. Motiveringen till paragrafen har till denna del preciserats vid den fortsatta beredningen. I fråga om den föreslagna ändringen av 26 § i MKB-lagen fäste justitiekanslersämbetet och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland uppmärksamhet vid att förutsättningen ”på behörigt sätt” som tas in i bestämmelsen bör öppnas upp mer i motiveringen till bestämmelsen. Motiveringen till paragrafen har till denna del preciserats.

I flera remissvar fäste man uppmärksamhet vid den ändring som föreslås i 29 § i den gällande MKB-lagen samt innehållet i den föreslagna nya 29 a §. I dessa remissvar motsatte man sig omnämmandet i motiveringen till 29 § av att kontaktmyndigheten svarar för kostnaderna för de behövliga översättningarna. Den föreslagna paragrafen ansågs strida mot principen om kostnadsansvar enligt 38 § i den gällande MKB-lagen. När det gäller den föreslagna nya 29 a § konstaterades det att propositionen inte innehåller ett omnämmande av vilken aktör som svarar för kostnaderna för översättningar. Dessutom framfördes det ett behov av att begränsa omfattningen av de handlingar som ska översättas enligt 29 och 29 a §. I en del av remissvaren fäste man uppmärksamhet även vid att anskaffning av översättningar förutsätter extra resurser av myndigheten, och att den tid som går åt till översättningar även bör beaktas i tidsfristerna enligt MKB-lagen. Miljöministeriet har vid den fortsatta beredningen av propositionen ändrat de föreslagna bestämmelserna och motiveringen till dem så att den projektansvarige svarar för utgifterna för översättningar. Till propositionen har efter remissbehandlingen även tagits in ett förslag till ändring av MKB-lagens 38 § om kostnadsansvar. Dessutom har mängden handlingar som översättningsskyldigheten gäller begränsats vid den fortsatta beredningen. Det har inte ansetts motiverat att ändra tidsfristerna enligt MKB-lagen eftersom översättningsarbetet kan förläggas till efter det att utlåntagandet om programmet för miljökonsekvensbedömning och den motiverade slutsatsen har lämnats. I flera remissvar togs det dessutom upp andra sådana behov av att ändra MKB-lagen som gäller paragrafer som inte ändras genom denna proposition. Det kommer i framtida lagstiftningsprojekt att granskas hur behövliga dessa ändringar är.

I justitieministeriets, dataombudsmannens byrås och Finlands Kommunförbunds remissvar togs det ställning till de ändringar som föreslås i marktäktslagen. Justitieministeriet fäste uppmärksamhet vid flera sådana punkter i propositionen som har samband med den allmänna lagstiftningen om skydd för personuppgifter. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har strävan varit att beakta justitieministeriets kommentarer. Dataombudsmannens byrå tog inte ställning till själva förslaget, men framförde synpunkter som gäller dataskydd, och dessa synpunkter har beaktats vid den fortsatta beredningen av propositionen. Finlands Kommunförbund konstaterade att den i 23 b § i marktäktslagen föreslagna begränsningen av utlämnande av sekretess-

belagda uppgifter inte får medföra en extra administrativ börda till följd av till exempel detaljerade begäran om uppgifter. Förbundet ifrågasatte överlag behovet av begränsningen eftersom det i datasystemet enligt marktäktslagen inte finns uppgifter som gäller sekretessbelagda uppgifter som ska skyddas med tanke på privatlivet eller skyddet för personuppgifter. Motiveringen till paragrafen har till denna del omarbetats vid den fortsatta beredningen av propositionen.

I de föreslagna bestämmelserna och motiveringen till dem har det efter remissbehandlingen gjorts också andra förtydligande ändringar. Till regeringens proposition har det efter remissbehandlingen fogats förslag om ändring av 212 § i miljöskyddslagen och 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden. Dessa ändringsförslag är dock till sin karaktär tekniska eftersom det genom dem till dessa lagar endast fogas hänvisningsbestämmelser till den nya 29 a § som föreslås i MKB-lagen och som ursprungligen ingick i propositionen. Till följd av dessa tillägg har rubriken för regeringens proposition ändrats efter remissbehandlingen.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

2 §. Definitioner. Det inledande stycket i paragrafens 1 punkt ändras så att uttrycket en verksamhet stryks i den. Detta beror på att definitionen av projekt som behandlas nedan även inbegriper verksamhet. I formuleringen i paragrafens 9 punkt görs en teknisk korrigering så att ordet eller ändras till ordet och. Avsikten är inte att ändra bestämmelsens innehåll.

Till paragrafen fogas en ny 10 punkt med en definition av projekt. Med projekt avses utförande av anläggningsarbeten, verksamhet och byggnadsarbeten samt andra ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet samt mineralutvinning. Den föreslagna definitionen motsvarar definitionen enligt artikel 1.2 a i MKB-direktivet och definitionen i Esbokkonventionen. I MKB-direktivet avses med projekt utförande av byggnads- eller anläggningsarbeten eller andra installationer eller arbeten, eller andra ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet, inklusive mineralutvinning. I motsvarande led i den engelskspråkiga versionen av direktivet används i stället för uttrycket utnyttjande av naturresurser i marken begreppet ”extraction of mineral resources”, som kan översättas som mineralutvinning. I den nu föreslagna bestämmelsen hänvisas det i stället för till naturresurser i marken till mineralresurser. Artikel 1 punkt V i Esbokkonventionen innehåller en definition av ”föreslagen verksamhet”, med vilken avses varje verksamhet eller större förändring i en verksamhet som är föremål för ett beslut av en ansvarig myndighet enligt ett tillämpligt nationellt förfarande. Definitionerna av projekt (verksamhet) enligt MKB-direktivet och Esbokkonventionen är inte överensstämmande.

I praxis i Finland har projekt tolkats på det sätt som de ovannämnda definitionerna förutsätter, trots att det tidigare inte har föreskrivits särskilt om detta i MKB-lagen. Den definition av projekt som tas in i lagen klargör på vilka projekt MKB-förfarandet blir tillämpligt.

När det gäller definitionen av projekt kan det uppstå oklarheter i fråga om huruvida ett visst projekt omfattar andra verksamheter som finns inom samma projektområde och/eller utanför det. Anknytande projekt kan omfattas av MKB-förfarande även när de anses höra till en projekthelhet som är föremål för MKB-förfarande. Enligt EU-kommissionens anvisningar ska man avgöra om anknytande projekt ska omfattas av MKB-förfarande med hjälp av testet ”centre of gravity” (Commission Note, Subject: Interpretation line suggested by the Commission as regards the application of Directive 85/337/EEC to associated/ancillary works, 5.3.2012). Där bedöms det om anknytande projekt eller funktioner är centrala för eller direkt hänförs till ett projekt som omfattas av MKB-förfarande. Om detta är fallet hör dessa funktioner eller anknytande projekt till projekthelheten och omfattas således också av MKB-förfarande.

I fråga om de övriga definitionerna motsvarar bestämmelsen i sak 2 § i den gällande lagen.

3 §. Lagens tillämpningsområde och tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Paragrafens 3 mom. innehåller ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om projektets egenskaper och lokalisering och dess konsekvensers karaktär får utfärdas genom förordning av statsrådet. Det föreslås att bemyndigandet upphävs som onödigt eftersom 2 § 1–8 punkten i MKB-förordningen tas in i punkt 2 underpunkt c i bilaga 2 till MKB-lagen genom denna proposition. I och med att bemyndigandet upphävs ska MKB-förordningens 2 § som utfärdats med stöd av det upphävas i den föreslagna lagens ikraftträdandebestämmelse.

5 §. Miljökonsekvensbedömning genom förfaranden enligt någon annan lag. Det föreslås att 3 mom. ändras så att dess tillämpningsområde inte omfattar projekt där kontaktmyndigheten är arbets- och näringsministeriet enligt 10 § i denna lag. Ändringen baserar sig på den ändring som föreslås i 10 § och enligt vilken arbets- och näringsministeriet är kontaktmyndighet också i andra projekt än projekt som gäller kärnanläggningar. Det är ändamålsenligt att 5 § 3 mom. ändras så att dess undantag gäller alla de projekt där arbets- och näringsministeriet är kontaktmyndighet.

10 §. Kontaktmyndighet. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att arbets- och näringsministeriet är kontaktmyndighet utöver när ett projekt gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen även när ett projekt gäller en annan sådan anläggning där kärnavfall hanteras eller lagras eller i vilken kärnavfall slutförvaras. Till följd av detta kan arbets- och näringsministeriet vara kontaktmyndighet också i andra projekt som gäller kärnavfall än i projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen.

Vid sådan gruvdrift och malmanrikningsverksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i kärnenergilagen vars syfte är att producera uran eller torium är kontaktmyndigheten med avvikelse från vad som nämns ovan dock närings-, trafik- och miljöcentralen. Projektet i fråga är av annat slag än andra projekt som gäller användning av kärnenergi, och närings-, trafik- och miljöcentralen har den bästa sakkunskapen i dem. Sådan verksamhet har avgränsats även från tillämpningsområdet för direktiv 2011/70/Euratom (det så kallade kärnavfallsdirektivet).

Den föreslagna ändringen möjliggör att arbets- och näringsministeriet utöver i projekt som gäller kärnanläggningar är kontaktmyndighet även i projekt för kärnavfallshantering som är nära kopplade till användning av kärnenergi. De andra anläggningar som avses i bestämmelsen kan vara till exempel sådana slutförvaringsanläggningar för mycket lågaktivt kärnavfall som i sig inte är kärnanläggningar, men vars radioaktiva avfall kommer från en kärnanläggning. Ändringen klargör i vilka projekt kontaktmyndigheten är arbets- och näringsministeriet och i vilka den är närings-, trafik- och miljöcentralen. Arbets- och näringsministeriets möjlighet att vara kontaktmyndighet också i andra projekt än projekt som gäller kärnanläggningar garanterar att kontaktmyndigheten har den bästa kompetensen och sakkunskapen vid förfarandet för bedömning av sådana projekts miljökonsekvenser. De ovannämnda ändringarna görs för att förtydliga rättsläget. Dessutom föreslås det att bemyndigandet i paragrafens 2 mom. ska slopas som onödigt eftersom det i nuläget föreskrivs om behörighetsfrågor i lagen.

11 §. Behörig myndighet. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att arbets- och näringsministeriet fattar beslut enligt 1 mom. om projekt som gäller en kärnanläggning enligt kärnenergilagen eller en annan sådan anläggning där kärnavfall hanteras eller lagras eller i vilken kärnavfall slutförvaras. Vid sådan gruvdrift och malmanrikningsverksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i kärnenergilagen vars syfte är att producera uran eller torium fattas beslutet dock av närings-, trafik- och miljöcentralen.

Genom ändringen säkerställs det att arbets- och näringsministeriets behörighet stämmer överens med det i denna proposition föreslagna 10 § 1 mom. där behörigheten gäller rollen som kontaktmyndighet.

17 §. Hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning. Paragrafens 1 mom. kompletteras på så sätt att det anges vilka myndigheter som kontaktmyndigheten alltid ska höra om programmet för miljökonsekvensbedömning. Dessa myndigheter är kommunerna inom projektets influensområde och andra myndigheter som sannolikt berörs av ärendet, inklusive tillståndsmyndigheten för projektet. Att de myndigheter som ska höras om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen anges i MKB-lagen innebär i huvudsak att gällande praxis tas in i lagen, eftersom kontaktmyndigheterna redan i nuläget i stor utsträckning hör olika myndigheter under MKB-förfarandet. Den föreslagna ändringen är dock behövlig till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

MKB-direktivet förutsätter att de myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar eller sin lokala och regionala behörighet kan antas bli berörda av ett projekt ges möjlighet att yttra sig. I fråga om kommunerna inom projektets influensområde kan i första hand den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten anses vara en sådan myndighet. Utlåtande kan begäras också av andra kommunala myndigheter, såsom av den kommunala hälsoskyddsmyndigheten, byggnadstillsynsmyndigheten eller den myndighet som ansvarar för planläggningen, om ärendet sannolikt berör dessa myndigheter. Utlåtande kan begäras också av kommun- eller stadsstyrelsen, kommunfullmäktige eller andra kommunala organ.

Utlåtande bör begäras av andra myndigheter eller organisationer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter, om de sannolikt berörs av ärendet. Sådana myndigheter är i första hand myndigheter vars lagstadgade uppgift kan beröras av ett projekt eller dess miljökonsekvenser eller vars skötsel av en lagstadgad uppgift kan påverkas av ett projekt. Utlåtande kan dock begäras också av sådana myndigheter eller organisationer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter inom vars verksamhetsområde ett projekts miljökonsekvenser kan uppkomma, av myndigheter som ansvarar för ett projekts lokaliseringsområde eller av myndigheter som inom sitt verksamhetsområde bevakar allmänt intresse. Av museer med regionalt ansvar eller av Museiverket bör utlåtande begäras, om ärendet gäller lagstadgade uppgifter som innehas av museer med regionalt ansvar eller Museiverket.

Med tillståndsmyndigheten för projektet avses den eller de myndigheter som beviljar tillstånd för projektet eller fattar ett beslut som kan jämföras med ett tillstånd. Det är vanligt att projekt som hör till MKB-lagens tillämpningsområde förutsätter tillstånd som beviljats med stöd av flera olika sektorspecifika författningar, varvid begäran om utlåtande ska sändas till alla kända tillståndsmyndigheter. Under MKB-förfarandet för ett projekt är det inte alltid känt vilka alla tillstånd som behövs för ett projekt. Om man vid hörandet om programmet för miljökonsekvensbedömning inte ännu fullt ut känner till projektets tillståndsmyndigheter, ska i begäran om utlåtande beaktas sådana myndigheter som i ljuset av de då kända uppgifterna kan vara tillståndsmyndigheter för projektet i en senare fas av projektet.

20 §. Hörande om miljökonsekvensbeskrivningen. Paragrafens 2 mom. ändras på så sätt att det tas in en bestämmelse enligt vilken kontaktmyndigheten ska begära utlåtanden om miljökonsekvensbeskrivningen med iakttagande av vad som föreskrivs i 17 § 1 mom. Samtidigt slopas andra meningen i det gällande 2 mom. som onödig. Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen ska begäras av samma myndigheter som anges i det 17 § 1 mom. som föreslås i denna proposition. Den föreslagna ändringen görs till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

26 §. *Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd.* Paragrafens första mening preciseras på så sätt att uttrycket ”på lämpligt sätt” tas in i den. I paragrafen görs dessutom vissa grammatiska ändringar som förtydligar den. Paragrafen motsvarar kraven enligt artikel 8 i MKB-direktivet, enligt vilken resultaten av samråden (hörandet) och de uppgifter som har inhämtats enligt artiklarna 5–7 ska beaktas vederbörligen (på behörigt sätt) vid tillståndsgivningen. Tillägget ”på behörigt sätt” görs till följd av Europeiska kommissionens formella under rättelse. Redan enligt 31 § i förvaltningslagen (434/2003) ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt, och avsikten är inte att ändra på rådande praxis genom den föreslagna ändringen.

29 §. *Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion.* Paragrafens 1 mom. gäller underrättelse om projekt och sändande av programmet för miljökonsekvensbedömning till den andra staten, om ett projekt som genomförs i Finland sannolikt har betydande miljökonsekvenser inom en annan stats territorium. I paragrafens 1 mom. görs en precisering som gäller behövliga översättningar så att till miljöministeriet ska lämnas en översättning av de väsentliga delarna i programmet för miljökonsekvensbedömning. Väsentliga delar anses vara åtminstone de delar i programmet för miljökonsekvensbedömning som ger myndigheterna i den andra staten och dem vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka tillräckliga uppgifter för att avgöra och sluta sig till om de vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Det ska från fall till fall med miljöministeriet avtalas om de språk som översätts och översättningsbehovet påverkar omfattningen av underrättelsen om projektet. I den sista meningen i 1 mom. ändras på finska ”ulkooasianministeriö” till ”ulkoministeriö”. På svenska behöver ingen ändring göras. I paragrafen görs dessutom vissa grammatiska ändringar som förtydligar den. Paragrafens 1 mom. motsvarar i övrigt i sak det gällande 29 § 1 mom.

Paragrafens 2 mom. kompletteras så att det av underrättelsen till den andra staten utöver de uppgifter som nämns i det gällande momentet ska framgå detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet samt uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga och som kan lämna information om internationellt hörande och till vilka frågor om ärendet kan ställas. Till övriga delar motsvarar momentet i sak den gällande lagen. Genom de detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet som ska sändas till den andra staten säkerställs det att medborgarna i den andra staten har samma uppgifter och utgångspunkter att delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet som dem som i Finland deltar i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Detta stärker rätten för medborgare och sammanslutningar i internationella avtalsparter att få uppgifter om och att delta i miljöfrågor. De tilläggsuppgifter som föreslås i paragrafen har i regel redan i nuläget ingått i de underrättelser som ska sändas till den andra staten, och det är således fråga om att gällande praxis tas in i lagen.

Enligt paragrafens 3 mom. ska miljöministeriet sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktkommissionen så att denna kan beakta dem i utlåtandet om programmet för miljökonsekvensbedömning. Momentet motsvarar 29 § 3 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens 4 mom. gäller sändande av miljökonsekvensbeskrivningen till den andra staten samt samråd mellan staterna. Det föreslås att skyldigheten att lämna uppgifter även ska inkludera kontaktkommissionens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning. Dessutom ska skyldigheten enligt momentet att översätta handlingar gälla de väsentliga delarna i miljökonsekvensbeskrivningen och kontaktkommissionens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning. Med väsentliga delar avses tillräckliga uppgifter om de olika avsnitt i miljökonsekvensbeskrivningen som räknas upp i bilaga II till Esbokonventionen och på basis av

myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan bedöma de förutsebara gränsöverskridande betydande skadliga miljökonsekvenser som projektet orsakar samt lämna utlåtanden och framföra åsikter om ärendet. Enbart det sammandrag som avses i 4 § 1 mom. 16 punkten i MKB-förordningen är alltför knapphändigt för att användas som sådant. De uppgifter som ska översättas ska täcka också tydliga svar på statens respons på programmet för miljökonsekvensbedömning och de behov av tilläggsutredning som uppdragats.

Enligt paragrafens 5 mom. ska kontaktmyndigheten sända sin motiverade slutsats och översättningar av de väsentliga delarna av slutsatsen till miljöministeriet, som sänder dem till den andra staten. Skyldigheten enligt det gällande 5 mom. för tillståndsmyndigheten att sända sitt tillståndsbeslut till miljöministeriet överförs till 2 mom. i den nya 29 a § som föreslås i denna proposition. I den föreslagna 29 § föreskrivs det inte om kostnadsansvaret för översättningar, men det föreskrivs om ärendet i lagens 38 §, enligt vilken den projektansvarige svarar för kostnaderna för översättningar enligt förpliktelser i denna paragraf. Kontaktmyndigheten ska svara för att de behövliga handlingarna lämnas till miljöministeriet på det sätt som avses i bestämmelsen. De ändringar som föreslås i paragrafen görs till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse för att säkerställa ett ändamålsenligt genomförande av MKB-direktivet.

29 a §. *Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser.* Till MKB-lagen fogas en ny paragraf där det föreskrivs om skyldigheten att sända tillståndsansökan till den andra medlemsstat som deltar i MKB-förfarandet samt om skyldigheten att sända tillståndsbeslutet till den andra stat som har deltagit i MKB-förfarandet.

I paragrafens 1 mom. fastställs det att tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen deltar i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Miljöministeriet sänder ansökan och översättningarna för kännedom till medlemsstaten. De väsentliga delarna i tillståndsansökan kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera vilken slags gränsöverskridande betydande skadliga miljökonsekvenser ett projekt kan ha och hur de kommentarer som lämnats i dess tidigare faser har beaktats. Att det i MKB-lagen finns bestämmelser om sändande av tillståndsansökan är behövligt för att säkerställa att MKB-direktivet genomförs på behörigt sätt, och därför gäller skyldigheten endast medlemsstaterna i Europeiska unionen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända sitt tillståndsbeslut och översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet, som sänder beslutet och översättningarna för kännedom till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Denna skyldighet gäller alla som har deltagit i MKB-förfarandet, även stater utanför Europeiska unionen. Skyldigheten att sända tillståndsbeslutet överförs till denna paragraf från 29 § 5 mom. i den gällande MKB-lagen. Momentet preciseras dock så att skyldigheten att översätta tillståndsbeslutet gäller endast de väsentliga delarna i beslutet. De väsentliga delarna i tillståndsbeslutet kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och handlingarna om internationellt hörande har beaktats samt vilka åtgärder tillståndsbeslutet förutsätter för att undvika, förhindra, begränsa eller eliminera samt följa upp identifierade betydande skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser. Skyldigheten att sända tillståndsbeslutet till den andra staten grundar sig utöver på MKB-direktivet också på Esbokonventionen.

I den föreslagna 29 a § föreskrivs det inte om kostnadsansvar för översättningar, men det föreskrivs om ärendet i lagens 38 § som gäller kostnadsansvar. Tillståndsmyndigheten svarar dock för att de behövliga handlingarna sänds till miljöministeriet på det sätt som avses i bestämmelsen. Tillståndsbeslutet ska sändas till den andra staten efter det att tillståndsmyndigheten har lämnat miljöministeriet de handlingar som gäller beslutet.

38 §. Kostnadsansvar. I paragrafens 1 mom. görs en precisering så att det i momentet hänvisas till 29 och 29 a § som gäller internationellt hörande. Avsikten är att säkerställa att myndigheten av den projektansvarige kan ta ut de översättningsutgifter som orsakas av de översättningar som ska göras med tanke på det internationella hörandet.

Bilaga 1 punkt 5 underpunkt a. I punkt 5 i den projektförteckning som finns i bilaga 1 beskrivs de projekt inom skogsindustrin som MKB-förfarandet alltid ska tillämpas på. Punkt 5 underpunkt a i projektförteckningen preciseras så att begreppet ”massafabriker” i underpunkt a ändras så att det motsvarar den i punkt 18 led a i bilaga I till MKB-direktivet använda formuleringen ”industriella anläggningar för framställning av pappersmassa av trä eller andra fibrösa material”. Ändringen görs till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

Bilaga 2 punkt 2 underpunkt c. I bilaga 2 föreskrivs det om faktorer som avses i MKB-lagens 3 § 3 mom. och som används vid beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning på ett projekt som avses i 3 § 2 mom. Bestämmelser om de faktorer enligt punkt 2 underpunkt c i bilaga 2 som gäller ”den naturliga miljöns tålighet” finns i 2 § 1–8 punkten i MKB-förordningen. Dessa är bland annat våtmarker, strandområden och flodmynningar samt nationalparker och naturreservat. För tydlighetens skull ska denna förteckning i förordningen tas in i punkt 2 underpunkt c i bilaga 2 till MKB-lagen. Den föreslagna ändringen motsvarar även strukturen i bilaga III till MKB-direktivet.

Dessutom föreslås det att till bilaga 2 fogas en ny 4 punkt där en faktor som utgör grund för beslutsfattandet är att ett projekt hör till de projekt som förtecknas i bilaga II till MKB-direktivet. Det föreslagna tillägget formaliserar och synliggör den gällande myndighetspraxisen där en faktor som utgör grund för beslutsfattandet är huruvida ett projekt hör till de projekt som förtecknas i bilaga II till MKB-direktivet. Tillägget görs till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

6.2 Marktäktslagen

13 §. Delgivning av och information om tillståndsansökan. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. som innehåller en hänvisning till den nya 29 a § i MKB-lagen som föreslås i denna proposition och som gäller tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. Tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § i MKB-lagen avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Väsentliga delar kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera vilken slags gränsöverskridande betydande skadliga miljökonsekvenser projektet kan ha och hur de kommentarer som staten lämnat i samband med MKB-förfarandet har beaktats. Miljöministeriet ska vidarebefordra ansökan till medlemsstaten.

Bestämmelsen blir tillämplig när det är fråga om marktäktsprojekt som sannolikt har betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser och ett internationellt förfarande enligt 5 kap. i MKB-lagen tillämpas på projektet. Tillståndsansökan ska sändas till den andra medlemsstaten, om

denna har meddelat att den deltar i MKB-förfarandet för projektet. Genom den föreslagna ändringen kompletteras genomförandet av artikel 7 i MKB-direktivet i den nationella lagstiftningen till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse. Skyldigheten att sända tillståndsansökan gäller endast situationer där en annan medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

19 §. Delgivning av och information om tillståndsbeslut. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. som innehåller en hänvisning till den nya 29 a § i MKB-lagen som föreslås i denna proposition. Tillståndsmyndigheten ska sända sitt tillståndsbeslut om projektet och översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet, som sänder beslutet och översättningarna vidare till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Bestämmelsen blir tillämplig när det är fråga om marktäktprojekt som sannolikt har betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser och ett internationellt förfarande enligt 5 kap. i MKB-lagen har ordnats om projektet. De väsentliga delarna av tillståndsbeslutet kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och det internationella hörandet har beaktats samt vilka åtgärder tillståndsbeslutet förutsätter för att undvika, förhindra, begränsa eller eliminera samt följa upp identifierade betydande skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser. Skyldigheten att lämna in tillståndsbeslut gäller alla stater som deltagit i MKB-förfarandet, också stater utanför Europeiska unionen, eftersom skyldigheten att sända tillståndsbeslutet till en annan stat baserar sig både på MKB-direktivet och på Esbokkonventionen.

23 b §. Datasystem. De uppgifter som enligt paragrafens 3 mom. ska lämnas till tillstånds- och tillsynsmyndigheterna ändras så att ”de uppgifter i datasystemet som de behöver” blir ”de uppgifter i datasystemet som är nödvändiga”, i enlighet med vad som förutsätts i grundlagsutskottets utlåtandep Praxis. Det datainnehåll som ska lämnas till myndigheterna ur det datasystem som avses i 23 b § i marktäktlagen och de bakomliggande behoven av uppgifter varierar från fall till fall, och det är således inte möjligt eller ändamålsenligt att räkna upp dem uttömmande i lagen. Avsikten med den särskilda bestämmelsen om sekretess är att avvika från bestämmelserna i offentlighetslagen endast till de delar som det ur datasystemet lämnas ut sekretessbelagda uppgifter som är nödvändiga för tillsynen. Det ska även i fortsättningen vara möjligt att ur datasystemet enligt marktäktlagen lämna ut andra än sekretessbelagda uppgifter direkt med stöd av 16 § 3 mom. i offentlighetslagen, om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att spara och använda sådana personuppgifter.

I paragrafens 3 mom. stryks hänvisningen till den upphävda personuppgiftslagen. Datasystemet innehåller personuppgifter i form av tillståndshavarens namn och kontaktuppgifter. På behandlingen av personuppgifter i datasystemet enligt marktäktlagen tillämpas således direkt den allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen. Datasystemet innehåller inte uppgifter i de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen.

Paragrafens 4 mom. ändras så att det i momentet utöver om förvaltningen av datasystemet också föreskrivs om personuppgiftsansvariga för datasystemet. Avsikten med bestämmelsen är att precisera bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen i fråga om fastställandet av vem som är personuppgiftsansvarig. Med personuppgiftsansvarig avses i den allmänna dataskyddsförordningen ett organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter.

Enligt 23 a § i marktäktlagen ska innehavaren av ett marktäktstillstånd årligen meddela tillståndsmyndigheten mängden och arten av substans som tagits, och tillståndsmyndigheten ska

årligen meddela detta till närings-, trafik- och miljöcentralen. Tillstånds- och tillsynsmyndigheten ska enligt 23 b § 2 mom. i marktäktslagen till det datasystem som avses i marktäktslagen sända uppgifter om tillstånd och anmälningar enligt marktäktslagen. Enligt förarbetena till bestämmelsen uppfylls genom denna anmälning skyldigheten enligt lagens 23 a § att meddela uppgifterna till närings-, trafik- och miljöcentralen. Närings-, trafik- och miljöcentralen är till följd av detta personuppgiftsansvarig för datasystemet i fråga om de uppgifter som lämnats till den. Finlands miljöcentral sköter de praktiska uppgifterna i anslutning till utveckling och förvaltning av datasystemet. Centralen beställer det tekniska underhållet av systemet och stödtjänster av utvecklings- och förvaltningscentret, som producerar de tekniska underhållstjänsterna i enlighet med de villkor som Finlands miljöcentral fastställt. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och Finlands miljöcentral kan anses vara de i den allmänna dataskyddsförordningen avsedda organ som bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter.

De i artikel 4.7 i den allmänna dataskyddsförordningen avsedda personuppgiftsansvariga för datasystemet är närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Finlands miljöcentral som ansvarar för förvaltningen av systemet. Närings-, trafik- och miljöcentralen styr och övervakar enligt 4 b § 2 mom. i marktäktslagen verksamheten enligt marktäktslagen på sitt område. Centralen är enligt den gällande lagen den som upprätthåller (förvaltar) systemet. Till Finlands miljöcentral uppgifter hör enligt 1 § 2 mom. 3 punkten i lagen om Finlands miljöcentral (1069/2009) att övervaka och bedöma miljöns tillstånd och belastning samt områdesanvändningen och vattentillgångarna, och fullfölja rapporteringsförpliktelser i anslutning till dessa, och enligt 4 punkten att upprätthålla och utveckla datasystem, informationslager och informationstjänster inom verksamhetsområdet. Dessutom är centralen enligt den gällande marktäktslagen den som upprätthåller (förvaltar) datasystemet. Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter som finns i det datasystem som upprätthålls för ordnandet av uppföljningen av marktäkt och dess verkningar kan för närings-, trafik- och miljöcentralernas och Finlands miljöcentral del anses vara den rättsliga förpliktelsen enligt artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen. Den behandling av personuppgifter som utförs av de personuppgiftsansvariga kan med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen anses vara lagenlig.

Datasystemet enligt marktäktslagen upprätthålls för ordnandet av uppföljningen av marktäkt och dess verkningar. Syftet med marktäktslagen är att täktverksamhet ordnas på ett sätt som stöder en hållbar utveckling av miljön. Avsikten med datasystemet är att främja verkställigheten av lagen och tillsynen över att den följs samt uppföljning av marktäkt och övervakningen av täktområdenas tillstånd. Detta kan anses vara behövt med tanke på det allmänna intresset. För att målsättningen med datasystemet ska uppnås bör det innehålla uppgifter om marktäktstillstånd, mängden tagna substanser och täktplatsernas lägen samt tillståndshavare. Systemet innehåller personuppgifter endast i den mån det behövs för att målsättningarna med systemet ska uppnås. Grunden för behandlingen kan anses uppfylla de krav på allmänt intresse och proportionalitet som avses i artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen.

I artikel 26 i den allmänna dataskyddsförordningen fastställs att om två eller fler personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen ska de vara gemensamt personuppgiftsansvariga. Enligt de anvisningar som getts om ärendet kan gemensamt personuppgiftsansvariga anses vara möjliga när de personuppgiftsansvariga eftersträvar syften som är nära kopplade till varandra eller kompletterar varandra. Syftena med de personuppgiftsansvarigas behandling av personuppgifter ska vara nära kopplade till varandra så att den behandling av uppgifter som den ena utför inte är möjlig utan den behandling av uppgifter som den andra utför. Eftersom den behandling av personuppgifter som närings-, trafik- och miljöcentralen utför gäller skyldigheten att styra och övervaka sina områden, och Finlands miljöcentral behandling gäller den allmänna riksomfattande skyldigheten att övervaka och bedöma

miljöns tillstånd och belastning samt att upprätthålla och utveckla datasystem inom verksamhetsområdet, kan deras behandling av uppgifter inte anses vara så nära kopplade till varandra att det i fråga om dem är fråga om gemensamt personuppgiftsansvariga. I och med att det föreskrivs att Finlands miljöcentral ska förvalta och vara personuppgiftsansvarig för datasystemet, slopas i momentet det bemyndigande som föreskrivs för miljöministeriet, och enligt vilket det till behövliga delar kan komma överens om att någon annan sakkunniginrättning deltar i upprätthållandet av datasystemet.

6.3 Miljöskyddslagen

212 §. *Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall.* Till 212 § som gäller beaktande av gränsöverskridande konsekvenser fogas ett nytt 4 mom. där det finns en hänvisning till den nya 29 a § som föreslås i MKB-lagen. Den nya 29 a § gäller tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. Tillståndsmyndigheten ska enligt dess 1 mom. sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § i den lagen avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Väsentliga delar kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera vilken slags betydande skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser projektet kan ha och hur de kommentarer som staten lämnat i samband med MKB-förfarandet har beaktats. Skyldigheten att lämna in tillståndsansökan baserar sig på MKB-direktivet, och därför gäller skyldigheten endast en medlemsstat i Europeiska unionen. Tillståndsmyndigheten ska enligt 29 a § 2 mom. i MKB-lagen sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet för sändande till en annan stat. De väsentliga delarna av tillståndsbeslutet kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och det internationella hörandet har beaktats samt vilka åtgärder tillståndsbeslutet förutsätter för att undvika, förhindra, begränsa eller eliminera samt följa upp identifierade betydande skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser. Skyldigheten att lämna in tillståndsbeslut gäller alla stater som deltagit i MKB-förfarandet, också stater utanför Europeiska unionen, eftersom skyldigheten att sända tillståndsbeslutet till en annan stat baserar sig både på MKB-direktivet och på Esbokkonventionen.

6.4 Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden

11 §. *Delgivning av och information om tillståndsansökningar.* Till 11 § om delgivning av och information om tillståndsansökningar fogas ett nytt 6 mom. enligt vilket den nya 29 a § som föreslås i MKB-lagen och som gäller tillståndsmyndighetens skyldigheter ska gälla den samordnande myndigheten i ett förfarande enligt lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden. Den nya 29 a § som föreslås i MKB-lagen gäller tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. Tillståndsmyndigheten ska enligt den paragrafen sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § i den lagen avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Väsentliga delar kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera vilken slags betydande skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser projektet kan ha och hur de kommentarer som staten lämnat i samband med MKB-förfarandet har beaktats.

RP 50/2021 rd

Bestämmelser om information om tillståndsbeslut finns i 15 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden, och enligt den paragrafen ska den samordnande myndigheten dessutom se till att beslutet sänds med iakttagande av bestämmelserna i de lagar som nämns i 2 §. Den nya 29 a § i MKB-lagen blir via hänvisningsbestämmelserna i de lagar som nämns i 2 § tillämplig även på ett samordnat förfarande.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Med anledning av den ändring som föreslås i punkt 2 underpunkt c i bilaga 2 till MKB-lagen föreslås det att bemyndigandet i lagens 3 § 3 mom. upphävs som onödigt, till följd av vilket 2 § i MKB-förordningen upphävs.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2021. MKB-förordningen 2 § upphävs i och med att bemyndigandet i 3 § 3 mom. i MKB-lagen upphävs.

9 Förhållande till andra propositioner

Propositionen har samband med den regeringsproposition med förslag till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen som är under beredning vid miljöministeriet (YM005:00/2021), och genom vilken bland annat en hänvisning till den nya 29 a § som föreslås i MKB-lagen fogas till markanvändnings- och bygglagen samt bestämmelserna kompletteras så att MKB-direktivet genomförs på behörigt sätt. Dessutom har propositionen samband med regeringens proposition om implementering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1936 om ändring av direktiv 2008/96/EG om förvaltning av vägars säkerhet, och behov av ändring av den nationella lagstiftningen samt andra behov av ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar (LVM053:00/2019) samt regeringens proposition om ändring av luftfartslagen (LVM052:00/2020), som båda är under beredning vid kommunikationsministeriet. I de nämnda regeringspropositionerna fogas till lagarna bland annat hänvisningar till den nya 29 a § i MKB-lagen som föreslås i denna proposition samt säkerställs det även till övriga delar att MKB-direktivet genomförs nationellt på behörigt sätt.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De centrala grundläggande fri- och rättigheterna i anslutning till de föreslagna bestämmelserna är ansvar för miljön enligt 20 § i grundlagen (nedan *grundläggande rättighet till miljön*) och i fråga om skydd för privatlivet enligt 10 § i grundlagen skydd för personuppgifter.

10.1 Grundläggande rättighet till miljön

Enligt 20 § i grundlagen bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet. Det allmänna ska verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön. Bestämmelsen uttrycker människornas alltomfattande ansvar för en sådan helhetslinje för den ekonomiska och samhälleliga verksamheten att den levande och icke-levande naturens mångfald kan bevaras (RP 309/1993 rd, s. 70/II). Ansvaret riktar sig utöver till privata fysiska personer och juridiska personer också till det allmänna. Ansvaret för miljön enligt bestämmelsen realiserar genom den materiella lagstiftningen, eftersom den grundläggande rättigheten till miljön har karaktären av en deklaration.

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är en av de centrala författningar om miljöskydd som har anslutningspunkter till flera andra lagar inom miljöbranschen. Syftet med miljökonsekvensbedömningen är att främja miljöskydd och hållbar utveckling med hjälp av konsekvensbedömning som stöder planering och beslutsfattande samt att samtidigt öka allas tillgång till information och möjligheter att delta.

Avsikten med de ändringar som föreslås i MKB-lagen är i huvudsak att komplettera genomförandet av MKB-direktivet i den nationella lagstiftningen, vilket kan anses förbättra MKB-lagens slagkraft och främja att miljökonsekvenserna bedöms, att bedömningen beaktas i planeringen och beslutsfattandet och att beslutsfattandet är förenat med tillräckliga möjligheter att få information och att delta. Detta kan anses medföra att tillgodoseendet av den grundläggande rättigheten till miljön främjas. De ändringar som föreslås i 29 § i MKB-lagen och den nya 29 a § som föreslås i lagen samt de hänvisningsbestämmelser till den nya paragrafen som föreslås i marktäktslagen, miljöskyddslagen och lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden gäller förfaranden vid bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser. Tryggheten av andra staters möjligheter att delta främjar tillgången till information om det nationella beslutsfattandet om miljön, vilket även för sin del kan anses medverka till att tillgodoseendet av den grundläggande rättigheten till miljön främjas.

10.2 Skydd för personuppgifter

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas dessutom genom lag.

Vid bedömningen av bestämmelserna om behandling av personuppgifter har grundlagsutskottet i sin etablerade avgörandep Praxis ansett att sådana bestämmelser måste granskas mot 10 § i grundlagen. Enligt utskottet begränsas lagstiftarens beslutanderätt förutom av grundlagens 10 § 1 mom., enligt vilket närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag, också av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i skyddet för privatlivet som tryggas i samma moment. Utskottet anser att lagstiftaren måste tillgodose denna rätt på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna överlag.

Grundlagsutskottet har i sin nya utlåtandep Praxis som gäller skydd för personuppgifter ansett att tillgodoseendet av skyddet för personuppgifter i framtiden i första hand bör garanteras med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lag som ska stiftas. I det sammanhanget bör man undvika nationell speciallagstiftning, som bör reserveras för situationer då den är dels tillåten enligt dataskyddsförordningen, dels nödvändig för att tillgodose skyddet för personuppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 3). Grundlagsutskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 5).

Grundlagsutskottet har vid sin bedömning av bestämmelser om myndigheters rätt att lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna bland annat fäst uppmärksamhet vid vilka uppgifter rätten att få uppgifter gäller och vem man har rätt att få uppgifter om samt vid hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Grundlagsutskottet har ansett att myndigheternas rätt att få uppgifter och möjlighet att lämna ut uppgifter kan gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är

RP 50/2021 rd

nödvändiga" för ett visst syfte (GrUU 17/2016 rd, GrUU 10/2014 rd, GrUU 19/2011 rd och GrUU 62/2010 rd).

Av de föreslagna bestämmelserna är med tanke på skyddet för personuppgifter en central bestämmelse marktäktslagens 23 b § som gäller datasystemet enligt marktäktslagen. Datasystemet innehåller personuppgifter i form av innehavare av marktäktstillstånd och kontaktuppgifter. Systemet innehåller inga känsliga uppgifter. Detta samt med beaktande av att de uppgifter som ingår i datasystemet inte i huvudsak gäller marktäkt till husbehov, utan mer omfattande tillståndspliktig marktäktsverksamhet, och dessutom med beaktande av att datasystemet är ett arbetsredskap som används av myndigheterna enligt marktäktslagen kan behandlingen av uppgifter i systemet inte anses medföra en hög risk för en fysisk persons rättigheter eller friheter. Således behöver det i marktäktslagen inte finnas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter än i den allmänna lagstiftningen. Grundlagsutskottet har dock med hänsyn till sambandet mellan bestämmelsen och de grundläggande fri- och rättigheterna ansett att det är nödvändigt att det entydigt framgår av lagen vilken myndighet som är behörig (GrUU 21/2001 rd, s. 4/I) eller att den behöriga myndigheten anges exakt i lagen (GrUU 47/2001 rd, s. 3/II). I den föreslagna 23 b § i marktäktslagen föreskrivs det om personuppgiftsansvariga enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Avsikten är inte att avvika från de allmänna bestämmelserna om skydd för personuppgifter, utan att inom ramen för det nationella handlingsutrymmet precisera vilka myndigheter som är personuppgiftsansvariga för datasystemet enligt marktäktslagen.

Den föreslagna 23 b § i marktäktslagen kan dessutom påverka skyddet av personuppgifter till den del det i paragrafen föreskrivs om att tillstånds- och tillsynsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna har rätt att avgiftsfritt få tillgång till de uppgifter i datasystemet som är nödvändiga för tillsynen och uppföljningen. Av de uppgifter som är sekretessbelagda för att trygga skyddet för privatlivet och som avses i 24 § 1 mom. 23–32 punkten i offentlighetslagen kan marktäktstillstånd innehålla uppgifter om kontaktuppgifter som en person begärt ska hållas hemliga. Dessutom kan de innehålla i 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen avsedda uppgifter om en privat företagshemlighet. Det föreslagna kravet på att de sekretessbelagda uppgifter som lämnas ut ska vara nödvändiga motsvarar dock grundlagsutskottets etablerade tolkning. Avsikten med bestämmelsen är inte att avvika från de allmänna bestämmelserna om skydd för personuppgifter, utan endast från de allmänna bestämmelserna om sekretess. De kompletteringar som föreslås i 23 b § i marktäktslagen verkställer för sin del 10 § 1 mom. i grundlagen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) det inledande stycket i 2 § 1 punkten, 2 § 9 punkten, 3 § 3 mom., 5 § 3 mom., 10 § 1 mom., 11 § 3 mom., 17 § 1 mom., 20 § 2 mom., 26 och 29 §, 38 § 1 mom., punkt 5 underpunkt a i bilaga 1 och punkt 2 underpunkt c i bilaga 2, av dem 5 § 3 mom. sådant det lyder i lag 768/2019 och punkt 5 underpunkt a i bilaga 1 sådan underpunkten lyder i lag 126/2019, samt
fogas till 2 § en ny 10 punkt, till lagen en ny 29 a § och till bilaga 2 en ny 4 punkt som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) miljökonsekvenser de direkta och indirekta verkningar som ett projekt medför i Finland och utanför finskt territorium för
-
- 9) *tillstånd* ett av en myndighet meddelat tillstånd till och annat därmed jämförbart beslut om att ett projekt får genomföras,
 - 10) *projekt*
 - a) utförande av anläggningsarbeten, verksamhet och byggnadsarbeten, samt
 - b) andra ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet samt mineralutvinning.

3 §

Lagens tillämpningsområde och tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

När det bestäms om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska tillämpas i ett enskilt fall ska, utöver vad som föreskrivs i 2 mom., projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas typ beaktas. I bilaga 2 anges vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutsfattandet.

5 §

Miljökonsekvensbedömning genom förfaranden enligt någon annan lag

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på projekt där kontaktkommissionen är arbets- och näringsministeriet enligt 10 § i denna lag.

10 §

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen är kontaktmyndighet. Arbets- och näringsministeriet är likvärd kontaktmyndighet när ett projekt gäller en kärnanläggning enligt kärnenergilagen eller en annan sådan anläggning där kärnavfall hanteras eller lagras eller i vilken kärnavfall slutförvaras. Vid sådan gruvdrift och malmanrikningsverksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i kärnenergilagen vars syfte är att producera uran eller torium är kontaktmyndigheten dock närings-, trafik- och miljöcentralen.

11 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut enligt 1 mom. om projekt som gäller en kärnanläggning enligt kärnenergilagen eller en annan sådan anläggning där kärnavfall hanteras eller lagras eller i vilken kärnavfall slutförvaras. Vid sådan gruvdrift och malmanrikningsverksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i kärnenergilagen vars syfte är att producera uran eller torium fattas beslutet dock av närings-, trafik- och miljöcentralen.

17 §

Hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ska se till att behövliga utlåtanden begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter om programmet för miljökonsekvensbedömning. Kontaktmyndigheten ska begära utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning av kommunerna inom projektets influensområde samt av andra myndigheter som sannolikt berörs av ärendet, inklusive tillståndsmyndigheten för projektet.

20 §

Hörande om miljökonsekvensbeskrivningen

Kontaktmyndigheten ska också se till att behövliga utlåtanden begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter om miljökonsekvensbeskrivningen. Kontaktmyndigheten ska begära utlåtanden om miljökonsekvensbeskrivningen med iakttagande av vad som i 17 § 1 mom. föreskrivs om hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning. Åsikter och utlåtanden ska lämnas till kontaktmyndigheten inom den tid som anges i kungörelsen. Tiden börjar löpa den dag kungörelsen offentliggörs och är minst 30 och högst 60 dagar lång.

26 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd

Ett tillståndsbeslut ska innehålla en motiverad slutsats och på lämpligt sätt beakta resultaten av hörandet om miljökonsekvensbeskrivningen och eventuella internationella höranden enligt 29 §. Av beslutet ska framgå hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och eventuella handlingar om internationellt hörande enligt 29 § har beaktats.

29 §

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska utan dröjsmål till miljöministeriet lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av programmet. Miljöministeriet ska sända en underrättelse om projektet samt programmet för miljökonsekvensbedömning och översättningarna till den andra staten senast när kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland i enlighet med 17 §. Miljöministeriet ska sända den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) uppgifter om beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet,
- 4) detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet samt en rimlig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända miljöministeriet ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,
- 5) uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga och som kan lämna information om internationellt hörande och till vilka frågor om ärendet kan ställas.

Miljöministeriet ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till miljöministeriet, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter. Miljöministeriet ska dessutom ge den andra staten tillfälle att samråda om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd. Miljöministeriet ska sända handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Kontaktmyndigheten ska sända sin motiverade slutsats och översättningar av de väsentliga delarna av slutsatsen till miljöministeriet, som sänder slutsatsen och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

29 a §

Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser

Tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Miljöministeriet sänder ansökan och översättningarna till medlemsstaten.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet, som sänder beslutet och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

38 §

Kostnadsansvar

RP 50/2021 rd

För kostnaderna för tillkännagivande, hörande och miljökonsekvensbedömning och för översättningar som behövs för fullgörande av förpliktelserna enligt 29 och 29 a § svarar den projektansvarige.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs 2 § i statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017).

Bilaga 1

Projektförteckning

5) skogsindustri

a) fabriker som framställer pappersmassa av trä eller motsvarande fibrösa material,

Bilaga 2

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de geografiska områden som antas bli påverkade av projektet måste beaktas, i synnerhet vad beträffar

c) den naturliga miljöns tålighet:

– våtmarker, strandområden och flodmynningar,

– kustområden och havsmiljö,

– bergs- och skogsområden,

– nationalparker och naturreservat,

– områden som har klassificerats eller skyddats med stöd av lag och Natura 2000-områden som har fastställts av medlemsstaterna i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar,

– områden där de miljökvalitetsnormer som fastställts i unionens lagstiftning redan har överskridits, de inte har iakttagits eller det uppskattas att de har överskridits,

– tätbefolkade områden, samt

– historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla landskap och platser.

4. Tillhörighet till de projekt som anges i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt.

2.

Lag

om ändring av marktäktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marktäktslagen (555/1981) 23 b § 3 och 4 mom., sådana de lyder, 23 b § 3 mom. i lag 468/2005 och 4 mom. i lag 1577/2009, samt
fogas till 13 §, sådan den lyder i lagarna 258/2017 och 1407/2019, ett nytt 4 mom. och till 19 §, sådan den lyder i lagarna 468/2005, 1577/2009 och 1407/2019, ett nytt 4 mom. som följer:

13 §

Delgivning av och information om tillståndsansökan

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

19 §

Delgivning av och information om tillståndsbeslut

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

23 b §

Datasystem

Trots sekretessbestämmelserna har de tillstånds- och tillsynsmyndigheter som avses i denna lag rätt att avgiftsfritt få tillgång till de uppgifter i datasystemet som är nödvändiga för tillsynen och uppföljningen.

Datasystemet förvaltas av närings-, trafik- och miljöcentralerna och Finlands miljöcentral, som är personuppgiftsansvariga enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 212 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 212 § i miljöskyddslagen (527/2014), sådan paragrafen lyder i lag 327/2016, ett nytt
4 mom. som följer:

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan och till-
ståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till miljöministeriet för sän-
dande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a
§ i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden
(764/2019) ett nytt 6 mom. som följer:

11 §

Delgivning av och information om tillståndsansökningar

I ett förfarande enligt denna lag tillämpas på den samordnande myndigheten vad som i 29 a §
i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) föreskrivs om tillståndsmyn-
dighetens skyldigheter.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 8 april 2021

Statsminister

Sanna Marin

Miljö- och klimatminister Krista Mikkonen

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) det inledande stycket i 2 § 1 punkten, 2 § 9 punkten, 3 § 3 mom., 5 § 3 mom., 10 § 1 mom., 11 § 3 mom., 17 § 1 mom., 20 § 2 mom., 26 och 29 §, 38 § 1 mom., punkt 5 underpunkt a i bilaga 1 och punkt 2 underpunkt c i bilaga 2, av dem 5 § 3 mom. sådant det lyder i lag 768/2019 och punkt 5 underpunkt a i bilaga 1 sådan underpunkten lyder i lag 126/2019, samt
fogas till 2 § en ny 10 punkt, till lagen en ny 29 a § och till bilaga 2 en ny 4 punkt som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) miljökonsekvenser de direkta och indirekta verkningar som ett projekt *eller en verksamhet* medför i Finland och utanför finskt territorium för

9) tillstånd ett av en myndighet meddelat tillstånd till eller annat därmed jämförbart beslut om att ett projekt får genomföras.

3 §

Lagens tillämpningsområde och tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

När det bestäms om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska tillämpas i ett enskilt fall ska, utöver vad som föreskrivs i 2 mom., projektets egenskaper och lokalisering

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) miljökonsekvenser de direkta och indirekta verkningar som ett projekt medför i Finland och utanför finskt territorium för

9) tillstånd ett av en myndighet meddelat tillstånd till *och* annat därmed jämförbart beslut om att ett projekt får genomföras,

10) *projekt*

a) *utförande av anläggningsarbeten, verksamhet och byggnadsarbeten, samt*

b) *andra ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet samt mineralutvinning.*

3 §

Lagens tillämpningsområde och tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

När det bestäms om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska tillämpas i ett enskilt fall ska, utöver vad som föreskrivs i 2 mom., projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas typ beaktas. I bilaga 2

Gällande lydelse

samt konsekvensernas karaktär beaktas. I bilaga 2 anges vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutsfattandet. *Närmare bestämmelser om projektets egenskaper och lokalisering och dess konsekvensers karaktär får utfärdas genom förordning av statsrådet.*

5 §

Miljökonsekvensbedömning genom förfaranden enligt någon annan lag

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen (990/1987).

10 §

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen är kontaktmyndighet. I projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen är det likvärdigt arbets- och näringsministeriet som är kontaktmyndighet. *Närmare bestämmelser om kontaktmyndighetens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.*

11 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut enligt 1 mom. om projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen.

Föreslagen lydelse

anges vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutsfattandet.

5 §

Miljökonsekvensbedömning genom förfaranden enligt någon annan lag

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på projekt där *kontaktmyndigheten är arbets- och näringsministeriet enligt 10 § i denna lag.*

10 §

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen är kontaktmyndighet. *Arbets- och näringsministeriet är likvärdigt kontaktmyndighet när ett projekt gäller en kärnanläggning enligt kärnenergilagen eller en annan sådan anläggning där kärnavfall hanteras eller lagras eller i vilken kärnavfall slutförvaras. Vid sådan gruvdrift och malmanrkningsverksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i kärnenergilagen vars syfte är att producera uran eller torium är kontaktmyndigheten dock närings-, trafik- och miljöcentralen.*

11 §

Behörig myndighet

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut enligt 1 mom. om projekt som gäller en kärnanläggning enligt kärnenergilagen eller en annan sådan anläggning där kärnavfall hanteras eller lagras eller i vilken kärnavfall slutförvaras. Vid sådan gruvdrift och malmanrkningsverksamhet enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i kärnenergilagen vars syfte är att producera

RP 50/2021 rd

Gällande lydelse

17 §

Hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ska se till att behövliga utlåtanden begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter om programmet för miljökonsekvensbedömning. Kontaktmyndigheten ska ge kommunerna inom projektets influensområde tillfälle att ge utlåtande om programmet.

20 §

Hörande om miljökonsekvensbeskrivningen

Kontaktmyndigheten ska också se till att behövliga utlåtanden om miljökonsekvensbeskrivningen begärs och att möjlighet att framföra åsikter erbjuds. Kontaktmyndigheten ska ge kommunerna inom projektets influensområde tillfälle att ge utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen. Åsikter och utlåtanden ska lämnas till kontaktmyndigheten inom den tid som anges i kungörelsen. Tiden börjar löpa den dag kungörelsen offentliggörs och är minst 30 och högst 60 dagar lång.

26 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd

Ett tillståndsbeslut ska innehålla en motiverad slutsats och beakta resultaten av hörandet om miljökonsekvensbeskrivningen och de höranden som ordnats i enlighet med 29 §. Av beslutet ska framgå hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och

Föreslagen lydelse

uran eller torium fattas beslutet dock av närings-, trafik- och miljöcentralen.

17 §

Hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ska se till att behövliga utlåtanden begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter om programmet för miljökonsekvensbedömning. *Kontaktmyndigheten ska begära utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning av kommunerna inom projektets influensområde samt av andra myndigheter som sannolikt berörs av ärendet, inklusive tillståndsmyndigheten för projektet.*

20 §

Hörande om miljökonsekvensbeskrivningen

Kontaktmyndigheten ska också se till att behövliga utlåtanden begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter om miljökonsekvensbeskrivningen. *Kontaktmyndigheten ska begära utlåtanden om miljökonsekvensbeskrivningen med iakttagande av vad som i 17 § 1 mom. föreskrivs om hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning.* Åsikter och utlåtanden ska lämnas till kontaktmyndigheten inom den tid som anges i kungörelsen. Tiden börjar löpa den dag kungörelsen offentliggörs och är minst 30 och högst 60 dagar lång.

26 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd

Ett tillståndsbeslut ska innehålla en motiverad slutsats och på lämpligt sätt beakta resultaten av hörandet om miljökonsekvensbeskrivningen och eventuella internationella höranden enligt 29 §. Av beslutet ska framgå hur

Gällande lydelse

eventuella i 29 § avsedda handlingar för internationellt hörande i fråga om projektets gränsöverskridande konsekvenser har beaktats.

29 §

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt inklusive behövliga översättningar till miljöministeriet utan dröjsmål. Miljöministeriet ska sända en underrättelse om projektet med programmet för miljökonsekvensbedömning och *behövliga* översättningar till den andra staten senast då kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland på det sätt som anges i 17 §. Miljöministeriet ska sända den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet, samt
- 4) en rimlig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända miljöministeriet ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Miljöministeriet ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och behövliga översättningar till miljöministeriet, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter. Miljöministeriet ska dessutom ge den andra staten tillfälle att samråda om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och de pla-

Föreslagen lydelse

miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och *eventuella handlingar om internationellt hörande enligt 29 §* har beaktats.

29 §

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska utan dröjsmål till miljöministeriet lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt och *översättningar av de väsentliga delarna av programmet*. Miljöministeriet ska sända en underrättelse om projektet *samt* programmet för miljökonsekvensbedömning och översättningarna till den andra staten senast när kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland i enlighet med 17 §. Miljöministeriet ska sända den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till *utrikesministeriet*.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) *uppgifter om beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet,*
- 4) *detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet samt en rimlig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända miljöministeriet ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,*
- 5) *uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga och som kan lämna information om internationellt hörande och till vilka frågor om ärendet kan ställas.*

Miljöministeriet ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och *kontaktmyndighetens utlåtande om programmet* för miljökonsekvensbedömning samt *översättningar*

Gällande lydelse

nerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd. Miljöministeriet ska sända handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt beslut till miljöministeriet, som sänder beslutet till den andra stat som har deltagit i miljökonsekvensbedömningen.

(Ny paragraf)

38 §

Kostnadsansvar

För kostnaderna för tillkännagivande, hörande och miljökonsekvensbedömning och för översättningar som behövs för verkställande

Föreslagen lydelse

av de väsentliga delarna av dem till miljöministeriet, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter. Miljöministeriet ska dessutom ge den andra staten tillfälle att samråda om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd. Miljöministeriet ska sända handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Kontaktmyndigheten ska sända sin motiverade slutsats och översättningar av de väsentliga delarna av slutsatsen till miljöministeriet, som sänder slutsatsen och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

29 a §

Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser

Tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Miljöministeriet sänder ansökan och översättningarna till medlemsstaten.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet, som sänder beslutet och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

38 §

Kostnadsansvar

För kostnaderna för tillkännagivande, hörande och miljökonsekvensbedömning och för översättningar som behövs för *fullgörande av förpliktelserna enligt 29 och 29 a §* svarar den projektansvarige.

RP 50/2021 rd

Gällande lydelse

av de förpliktelser som är förknippade med bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser svarar den projektansvarige.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bilaga 1

Projektförteckning

5) skogsindustri
a) massafabriker,

Bilaga 1

Projektförteckning

5) skogsindustri
a) fabriker som framställer pappersmassa av trä eller motsvarande fibrösa material,

Bilaga 2

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de geografiska områden som antas bli påverkade av projektet måste beaktas, i synnerhet vad beträffar

c) den naturliga miljöns tålighet.

Bilaga 2

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de geografiska områden som antas bli påverkade av projektet måste beaktas, i synnerhet vad beträffar

c) den naturliga miljöns tålighet:
– våtmarker, strandområden och flodmyningar,
– kustområden och havsmiljö,
– bergs- och skogsområden,
– nationalparker och naturreservat,
– områden som har klassificerats eller skyddats med stöd av lag och Natura 2000-området som har fastställts av medlemsstaterna i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar,
– områden där de miljö kvalitetsnormer som fastställts i unionens lagstiftning redan har överskridits, de inte har iakttagits eller det uppskattas att de har överskridits,
– tätbefolkade områden, samt
– historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla landskap och platser.

4. Tillhörighet till de projekt som anges i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt.

2.

Lag

om ändring av marktäktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marktäktslagen (555/1981) 23 b § 3 och 4 mom., sådana de lyder, 23 b § 3 mom. i lag 468/2005 och 4 mom. i lag 1577/2009, samt
fogas till 13 §, sådan den lyder i lagarna 258/2017 och 1407/2019, ett nytt 4 mom. och till 19 §, sådan den lyder i lagarna 468/2005, 1577/2009 och 1407/2019, ett nytt 4 mom. som följer::

Gällande lydelse

13 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
ansökan*

Föreslagen lydelse

13 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
ansökan*

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

19 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
beslut*

19 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
beslut*

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

23 b §

Datasystem

23 b §

Datasystem

Gällande lydelse

Utan hinder av sekretessbestämmelserna har de tillstånds- och tillsynsmyndigheter som avses i denna lag rätt att avgiftsfritt få tillgång till de uppgifter i datasystemet som de behöver för tillsynen och uppföljningen. *Vid behandlingen av personuppgifter skall personuppgiftslagen (523/1999) iakttas.*

Datasystemet upprätthålls av närings-, trafik- och miljöcentralerna och Finlands miljöcentral. *Miljöministeriet kan komma överens om att någon annan sakkunniginrättning som har den sakkunskap som uppgiften förutsätter deltar till behövliga delar i upprätthållandet av datasystemet.*

Föreslagen lydelse

Trots sekretessbestämmelserna har de tillstånds- och tillsynsmyndigheter som avses i denna lag rätt att avgiftsfritt få tillgång till de uppgifter i datasystemet som är nödvändiga för tillsynen och uppföljningen.

Datasystemet förvaltas av närings-, trafik- och miljöcentralerna och Finlands miljöcentral, som är *personuppgiftsansvariga enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 212 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 212 § i miljöskyddslagen (527/2014), sådan paragrafen lyder i lag 327/2016, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

Föreslagen lydelse

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan och tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 11 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden
(764/2019) ett nytt 6 mom. som följer:

Gällande lydelse

11 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
ansökningar*

Föreslagen lydelse

11 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
ansökningar*

*I ett förfarande enligt denna lag tillämpas
på den samordnande myndigheten vad som i
29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonse-
kvensbedömning (252/2017) föreskrivs om
tillståndsmyndighetens skyldigheter.*

Denna lag träder i kraft den 20 .